

Rekenhof

Controleren, evalueren, informeren

Jaarverslag 2010

Rekenhof

Controleren, evalueren, informeren

Jaarverslag 2010

Jaarverslag 2010

Voorwoord	5
Over het jaarverslag	7
Hoofdstuk 1: Voorstelling van het Rekenhof	8
1 Visie, opdrachten en waarden	8
2 Organisatie	9
3 Middelen	10
4 Werking	14
Hoofdstuk 2: Balans van een decennium voorzitterschap van de subcommissie voor internecontrole-normen van INTOSAI	15
Hoofdstuk 3: Auditresultaten	19
1 Draagwijdte van de controles	19
2 Uitvoering van de controles	25
3 Weerslag van de controles	30
Hoofdstuk 4: Internationale betrekkingen	35
1 Europese Rekenkamer	35
2 Organisaties van hoge controle-instellingen	35
3 Buitenlandse delegaties	37
Hoofdstuk 5: Externe aanwezigheid	38
1 Lissabon/Europa 2020-strategie – de rol van de hoge controle-instellingen	38
2 Informatienetwerk inzake het gemeenschappelijk landbouwbeleid	38
3 Inzetten van informatica als instrument bij de internationale fraudebestrijding	38
4 Studiedag “Prestatie-audit in de federale overheid”	39
5 Gebruik van Fedcom	40
6 Rondetafelconferentie	40
Bijlagen	42

Voorwoord

Het strategisch plan 2010-2014 van het Rekenhof legt een onlosmakelijk verband tussen de kwaliteit van het menselijk kapitaal en die van de audits. Om de kwaliteit van zijn controles te verzekeren, voert het Rekenhof dan ook een strenge selectie bij de aanwerving van zijn personeel. De personeelsleden geven mee invulling aan de strategische planning van de controles en krijgen regelmatig de kans hun knowhow te actualiseren.

Het Rekenhof heeft belangrijke inspanningen geleverd om zijn humanresourcesbeleid te optimaliseren. Zo kon het via nieuwe aanwervingen zijn auditteams verjongen en versterken. Door die nieuwe medewerkers in te schakelen in competente teams, beschikt het Rekenhof, met dit samengaan van nieuwe kennis en ervaring, over de nodige profielen om zijn doelstellingen te halen. Via het vormingsbeleid wordt geïnvesteerd in de modernisering van de instelling om de expertise van het personeel op peil te houden en te verbeteren. Daarnaast werd een nieuwe evaluatieprocedure, gericht op individuele begeleiding, opgestart en vonden de eerste teambuildingactiviteiten plaats.

Dat de controles van het Rekenhof objectief en onpartijdig zijn, werd niet alleen benadrukt door de rechtstreekse bestemmingen van onze adviezen, nota's, verslagen en boeken. Ook de academische wereld verwijst naar onze werkstukken of vraagt om een bijdrage aan studiedagen of artikels in vaktijdschriften over een specifiek thema zoals de Copernicus-hervorming of de controle op het goed bestuur. Deze bijdragen illustreren goed de draagwijdte van onze controles in bepaalde sectoren.

Het Rekenhof tracht snel in te spelen op onverwachte gebeurtenissen, zoals de uitvoering van de onderzoeksopdracht naar de veiligheid van het spoorwegennet, op vraag van de parlementaire commissie opgericht naar aanleiding van het dramatisch treinongeval in Buizingen. In dergelijke omstandigheden heeft het hof snel een team kunnen samenstellen dat zich over uiterst technische kwesties kan buigen en aanbevelingen kan formuleren binnen een zeer scherpe deadline, met naleving bovendien van de tegensprekelijke procedure met meerdere actoren.

In de loop van 2010 is het Rekenhof er, voor de eerste keer, in geslaagd het rekeningboek van de Vlaamse Gemeenschap vóór het einde van het jaar volgend op het onderzochte begrotingsjaar rond te krijgen. Bovendien zette het zich in om een eerste certificering in een nieuw wetgevend kader te realiseren, met name de certificering van de algemene rekening 2008 van de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Voorts publiceerde het Rekenhof voor het eerst – naast het 167^e Boek dat is gewijd aan de rekeningen van de federale overheid in het kader van de nieuwe overheidscomptabiliteit – ook een jaarlijks boek dat uitsluitend handelt over de sociale zekerheid, gezien de actualiteitswaarde en het budgettaire belang van deze sector.

Ook in zijn internationale betrekkingen streeft het Rekenhof naar een hoogstaand kwalitatief niveau. Eind november 2010, tijdens het driejaarlijkse congres van de wereldwijde vereniging van rekenkamers (INTOSAI), legde de commissie voor professionele normen een veertigtal nieuwe normen voor, de internationale normen voor rekenkamers (ISSAI's) en normen voor goed bestuur (INTOSAI GOV's), waarvan ruim meer dan de helft betrekking hebben op financiële audit. Het Rekenhof zal deze normen de komende jaren stapsgewijs integreren in zijn controlehandleidingen, naarmate ze worden herzien. Binnen die nieuwe normen heeft de subcommissie internecontrole-normen, voorgezeten door het Belgische Rekenhof, twee INTOSAI GOV-normen uitgewerkt. Het gaat om normen over de onafhankelijkheid van de interne audit in de overheidssector en over de coördinatie en samenwerking tussen rekenkamers en interne auditors. Het Belgische Rekenhof heeft de subcommissie internecontrole-normen negen jaar geleid en heeft recent het voorzitterschap overgedragen aan de Poolse rekenkamer. Het verheugt er zich over dat de INTOSAI-normen voor interne controle werden opgenomen in de Belgische regelgeving.

Door te streven naar kwaliteit op het vlak van zowel zijn human resources als zijn controles, probeert het Rekenhof zijn steentje bij te dragen aan een goed bestuur, dat door de overheidssector meer en meer wordt nagestreefd.

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long, sweeping tail that extends downwards and to the right.

Ignace Desomer
Voorzitter

A handwritten signature in black ink, featuring a series of connected, wavy loops that form a horizontal, somewhat elongated shape.

Philippe Roland
Eerste voorzitter

Over het jaarverslag

Doel

Het Belgische Rekenhof is een onafhankelijke instelling die voor rekening van de wetgevende macht belast is met de externe controle van de ontvangsten en de uitgaven van de regeringen.

Met het jaarverslag verschaft het Rekenhof informatie over de manier waarop het jaar na jaar zijn visie, zijn opdrachten en zijn waarden vorm geeft, rekening houdende met de middelen waarover het beschikt.

Het Rekenhof legt hiermee verantwoording af over zijn werking.

Structuur en doelgroep

Het jaarverslag bevat drie delen: de voorstelling van het Rekenhof (hoofdstuk 1), een thema uit de actualiteit van de instelling (hoofdstuk 2) en de resultaten van zijn werking (hoofdstukken 3 tot 5).

Het jaarverslag van het Rekenhof is gericht aan de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Het wordt bezorgd aan de koning, aan de vertegenwoordigers van de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht van België, alsook aan de voorzitters van de rekenhoven en de hoge controle-instellingen waarmee het Rekenhof nauwe relaties onderhoudt. Het is beschikbaar op de internetsite van het Rekenhof: www.rekenhof.be.

Hoofdstuk 1

Voorstelling van het Rekenhof

1 Visie, opdrachten en waarden

In juli 2004 heeft het Rekenhof een missieverklaring aangenomen die zijn werking stuurt. Daarin wordt bijzondere aandacht besteed aan de visie, de opdrachten en de waarden van de instelling.

1.1 Visie

Het Rekenhof streeft naar een verbetering van de functionering van de overheden door zijn controles van de administratieve overheden en door zijn evaluatie van de uitvoering van het overheidsbeleid en van de bereikte resultaten.

1.2 Opdrachten

Het Rekenhof controleert op een onafhankelijke manier de ontvangsten en de uitgaven van de federale Staat, van de gemeenschappen en gewesten, van de openbare instellingen die van die overheden afhangen en van de provincies.

Het staat de parlementaire vergaderingen en de provincieraden bij in de uitoefening van hun toezicht op de inning en de besteding van overheidsgelden. Het Rekenhof informeert hen met bevindingen, oordelen en aanbevelingen die het resultaat zijn van:

- begrotingsonderzoek
- controle van de wettigheid en de regelmatigheid
- financiële controle
- auditactiviteiten op het vlak van de goede besteding van de overheidsgelden.

Het Rekenhof oefent ook een rechtsprekende functie uit. Het bepaalt daarbij de mate waarin de ambtenaren die de ontvangsten innen en de uitgaven doen, aansprakelijk zijn indien hun kas een tekort vertoont.

1.3 Waarden

Het Rekenhof hecht als instelling in het bijzonder belang aan zijn onafhankelijkheid, een kwaliteitsvolle informatie, een ondersteuning van het behoorlijk bestuur, een dynamisch personeelsbeleid en aan zijn relaties met de buitenwereld.

Het Rekenhof heeft in maart 2009 een ethische code voor zijn leden en zijn personeel aangenomen, die praktijken en gedragingen moet stimuleren die aangepast zijn aan de waarden van de instelling. Deze code is tot stand gekomen na een ruime gedachte-wisseling binnen de instelling en formuleert en ontwikkelt waarden zoals onafhankelijkheid, deskundigheid, integriteit, onpartijdigheid, vertrouwelijkheid, loyaliteit en respect. Eenieder verbindt zich ertoe deze waarden in acht te nemen bij de uitoefening van zijn dagelijkse taken om het vertrouwen dat het Rekenhof geniet te versterken.

2 Organisatie

2.1 College van het Rekenhof

De leden van het Rekenhof worden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers benoemd voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. De wetgever heeft een aantal onverenigbaarheden en verbodsbepalingen ingevoerd om de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de leden van het Rekenhof te garanderen.

Het Rekenhof is samengesteld uit een Nederlandse kamer en een Franse kamer, die samen de algemene vergadering vormen. Elke kamer is samengesteld uit een voorzitter, vier raadsheren en een griffier. De oudstbenoemde voorzitter en griffier dragen respectievelijk de titel van eerste voorzitter en hoofdgriffier.

Algemene vergadering				
Nederlandse kamer		+	Franse kamer	
Voorzitter	I. Desomer		Eerste voorzitter	Ph. Roland
Raadsheren	J. Beckers R. Lesage J. Debucquoy R. Moens		Raadsheren	M. de Fays P. Rion D. Claisse F. Wascotte
Hoofdgriffier	J. Van Ingelgem		Griffier	A. Bolly

2.2 Administratieve diensten

De diensten van het Rekenhof zijn onderverdeeld in drie sectoren die samen tien directies omvatten, die elk worden geleid door een eerste-auditeur-directeur.

Sector I is een ondersteunende sector. Hij bestaat uit de directie Algemene Zaken en de directie Coördinatie en Studies, die ook de dienst van de griffie omvat.

De operationele sectoren II (federaal) en III (gemeenschappen en gewesten) zijn samengesteld uit directies die tot de financiële of tot de thematische pijler behoren.

De financiële pijler, die het Boek van het Rekenhof opstelt, is verantwoordelijk voor de begrotingsonderzoeken, de onderzoeken van het boekhoudsysteem, van de financiële situatie, van het financiële beheer en van de regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen, alsook voor de goedkeuring van de rekeningen van de diensten en voor de administratieve afsluiting van de rekeningen van de rekenplichtigen.

De thematische pijler, die de afzonderlijke verslagen opstelt, is belast met de onderzoeken naar de wettigheid van de verrichtingen en de procedures, alsook naar de goede besteding van de overheidsgelden om de doelmatigheid, doeltreffendheid en zuinigheid van een dienst, een proces of een beleid te meten.

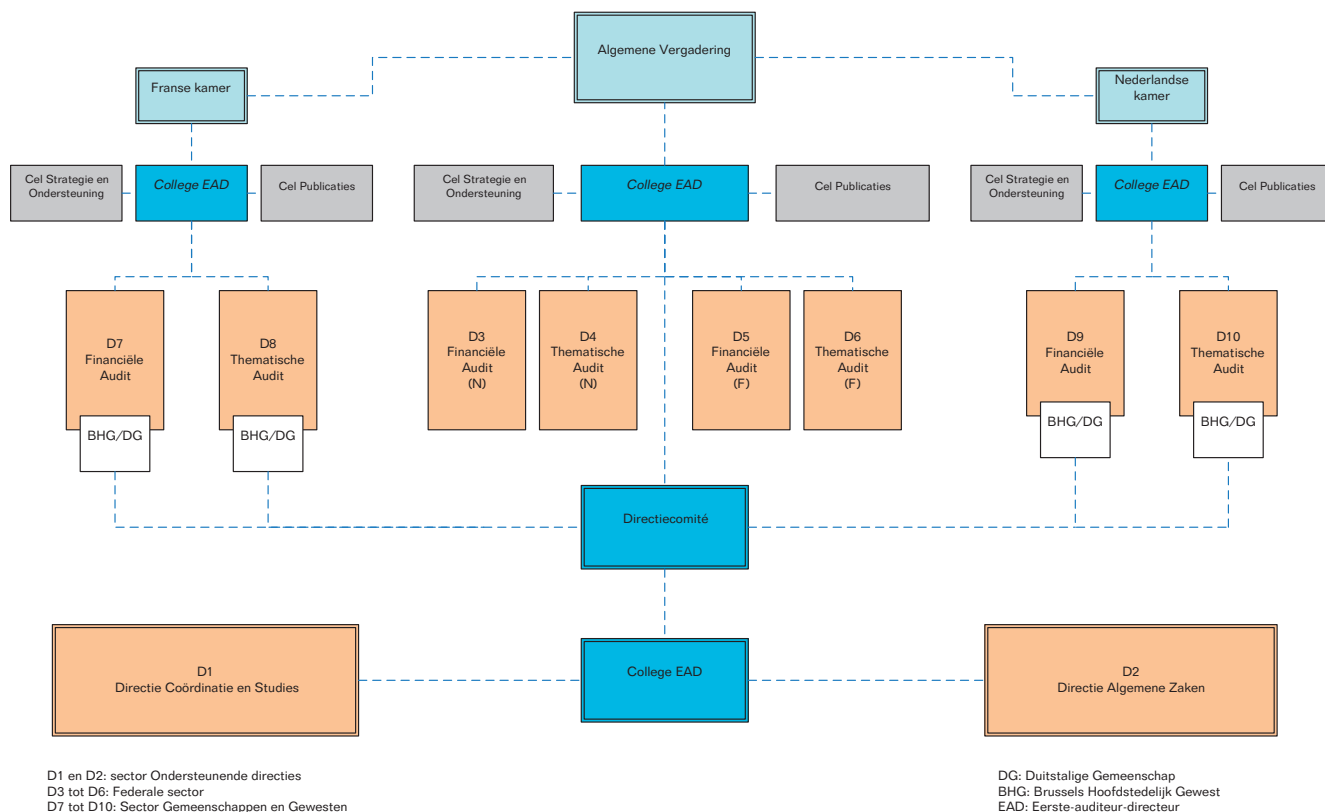
De indeling in sectoren sluit aan bij de bevoegdheden van de algemene vergadering, de Nederlandse kamer en de Franse kamer.

De algemene vergadering is bevoegd voor de dossiers die betrekking hebben op de federale Staat, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap, evenals voor de interpretatie van de Europese en de federale regelgeving.

De Nederlandse kamer is exclusief bevoegd voor de dossiers betreffende de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaams Gewest, de provincies waaruit dat gewest bestaat en de openbare instellingen die van die overheden afhangen.

De Franse kamer is exclusief bevoegd voor de dossiers betreffende de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie, het Waals Gewest, de provincies waaruit dat gewest bestaat en de openbare instellingen die van die overheden afhangen.

Organigram van de diensten van het Rekenhof

3 Middelen

3.1 Personeel

Het Rekenhof benoemt en ontslaat zijn personeelsleden. De personeelsformatie voorziet in 620 betrekkingen, gelijk verdeeld onder Nederlandstaligen en Franstaligen.

In 2010 stelde het Rekenhof gemiddeld 559 personen tewerk (502 statutairen en 57 contractuelen). Ongeveer twee derde van de personeelsleden oefent het ambt van auditeur of controleur uit; de anderen werken ondersteunend.

Op het vlak van de personeelsformatie werden 49 indiensttredingen en 38 uitdiensttredingen geregistreerd tijdens het jaar. Tot 2013 worden 24 nieuwe uitdiensttredingen verwacht. Dat is 4,29% van de gemiddelde formatie in 2010.

In de loop van het betrokken jaar hebben 61,54% van de personeelsleden minstens één opleidingssessie gevolgd. Het aantal opleidingsdagen lag in 2010 hoger dan de vorige jaren. Deze stijging is het gevolg van een aantal intern lopende opleidingsprogramma's: taalopleidingen, opleidingen inzake mondelinge communicatievaardigheden, IT-audit, economische boekhouding en blind typen. In 2010 maakten ook meer personeelsleden gebruik van de mogelijkheden van het reglement op de studiefaciliteiten.

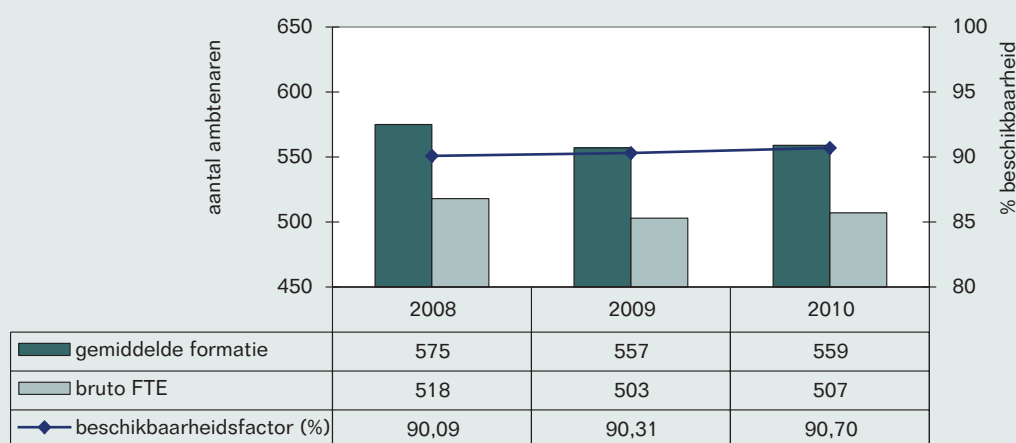
Het Rekenhof heeft in 2010 een vergelijkend wervingsexamen voor adjunct-auditeurs van het Franse taalstelsel (juridische richting) en twee vergelijkende wervingsexamens voor adjunct-controleurs van het Franse taalstelsel (richting boekhouding en juridisch-administratieve richting) georganiseerd.

In 2008 heeft het Rekenhof de looncompetiviteit over de periode 2005-2008 onderzocht. In 2009 heeft het een meetinstrument uitgewerkt waarmee permanent de competitiviteit van de verloning op het Rekenhof kan worden vergeleken met die van een aantal referentie-instellingen. Op basis daarvan heeft het Rekenhof een wedde-schaalverhoging van 1% toegekend zoals bij een aantal andere overheden was gebeurd.

De commissie voor overleg met de vakverenigingen en het comité voor preventie en bescherming op het werk zijn in 2010 respectievelijk vier en tien maal samengekomen.

Personeel – enkele cijfers

Beschikbaarheidsfactor van de formatie – de formatie in bruto FTE gedeeld door de gemiddelde formatie

De gemiddelde formatie komt overeen met het totaal aantal personeelsleden dat elke dag van het jaar een juridische band met het Rekenhof heeft, gedeeld door 365.

De formatie uitgedrukt in voltijdse bruto equivalenten (bruto FTE) beantwoordt aan de som van de werkdagen van alle personeelsleden die tijdens het jaar een juridische band met het Rekenhof hebben, met uitsluiting van de niet betaalde afwezigheids- en vakantiedagen (bv. deeltijds, onderbreking van de beroepsloopbaan, half-tijdse vervroegde uittreding, missie ...) gedeeld door het aantal werkdagen per jaar van een voltijds personeelslid.

De beschikbaarheidsfactor van de formatie is gelijk aan de formatie in bruto FTE gedeeld door de gemiddelde formatie, uitgedrukt in procenten.

Tabel 1 – Formatie uitgedrukt in fysieke eenheden op 31 december 2010 per taalrol, volgens geslacht en per niveau

	Nederlandse taalrol		Franse taalrol	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
Niveau 1	114	44	105	55
Niveau 2+	49	19	38	21
Niveau 2	5	19	9	25
Niveau 3	16	19	14	18

	2008	2009	2010
34 jaar of jonger	53	53	62
35 tot 44 jaar	164	153	154
45 tot 54 jaar	213	203	209
55 jaar en ouder	140	144	145

*Tabel 2 – Formatie
uitgedrukt in fysieke
eenheden op 31 december
per leeftijdscategorie*

	2008	2009	2010
Indiensttredingen	3	25	49
Uitdiensttredingen	20	34	38

*Tabel 3 – Indiensttredingen
en uitdiensttredingen*

	2008	2009	2010
Aantal vormingsdagen	1.921	1.434	2.775
Vormingspercentage (%)	78	53	62

*Tabel 4 – Vormings-
inspanningen*

Het vormingspercentage weerspiegelt het aantal personeelsleden dat tijdens het jaar minstens één dag opleiding heeft gevolgd, gedeeld door het bruto FTE van het jaar, uitgedrukt in percenten.

3.2 Financiële middelen

3.2.1 Begroting 2010¹

De begrotingsontwerpen van het Rekenhof worden, na het verslag van de eerste voorzitter te hebben gehoord, door de algemene vergadering opgesteld en door de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurd na onderzoek in de Commissie voor de Comptabiliteit.

De ontvangstenbegroting 2010 bedraagt 45.690.700 euro, wat een afname met 1.129.500 euro (– 2,41 %) betekent t.o.v. 2009. Die evolutie is voor het grootste deel te wijten aan het feit dat in 2009 het Rekenhof een eenmalige transfer van 790.000 euro van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ontving. Daarnaast is ook de dotatie voor 2010 met 304.000 euro verminderd t.o.v. die voor 2009.

De uitgavenbegroting 2010 is in vergelijking met die van 2009 met 820.500 euro gedaald (1,51 %) tot 52.340.700 euro. Dat kan worden verklaard door een daling van de kredieten voor de loonmassa met 353.800 euro door de geringe inflatie en een vermindering van het personeelsbestand, een vermindering van 120.000 euro van de kredieten voor werken in het gebouw en een vermindering van 170.700 euro van de kredieten voor investeringen in informaticamateriaal.

¹ Zie Bijlage 1 – Begroting 2010 van het Rekenhof.

In de uitgavenbegroting 2010 zijn enkele aanpassingen doorgevoerd, waarbij de vereiste kredietverhogingen volledig werden gecompenseerd binnen de begroting. De verhoging van de eindejaarstoelage, die in september 2009 werd opgenomen in het sectoraal akkoord 2009-2010 voor de ambtenaren van de federale Staat, geldt ook voor de leden en de personeelsleden van het Rekenhof. Voor de uitvoering ervan was een krediettransfer nodig van 160.000 euro naar het artikel voor de eindejaarstoelage van het personeel.

3.2.2 Rekening 2009²

De uitvoeringsrekeningen van de begroting van het Rekenhof worden door zijn algemene vergadering aangenomen, op basis van het verificatierapport van de oudste raadsheer in rang van elke kamer, en worden, na onderzoek door de Commissie voor de Comptabiliteit, door de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurd.

De uitvoeringsrekening van de begroting 2009 vertoont een negatief begrotingsresultaat van 246.321,09 euro of 2.089.066,34 euro minder goed dan in 2008. Dit is te wijten aan een vermindering van de ontvangsten met 820.718,48 euro (– 1,72 %) en aan een toename van de uitgaven met 1.268.347,86 euro (+ 2,77 %).

3.2.3 Rekening 2010

De voorlopige uitvoeringsrekening van de begroting voor 2010 vertoont een negatief begrotingsresultaat van 1.495.183,05 euro.

In vergelijking met 2009 daalden de ontvangsten met 1.133.494 euro (– 2,40 %) terwijl de uitgaven met 115.368 euro toenamen (+ 0,25 %).

Financiële middelen – enkele cijfers

Tabel 5 – Begrotingen van het Rekenhof (in duizend euro)

	2008 (aangepast)	2009 (aangepast)	2010 (aangepast)	2011 (initieel)
Ontvangsten	47.527,00	46.820,20	45.690,70	47.307,10
Uitgaven	51.737,40	53.161,20	52.340,70	52.719,10
Begrotingsresultaat van het jaar	– 4.210,40	– 6.341,00	– 6.650,00	– 5.412,00
Overgedragen boni	4.210,40	5.869,00	5.958,00	5.402,00
Aan te wenden boni	–	–	692,00	–
Aan te wenden reserve	–	472,00	–	10,00

Tabel 6 – Uitvoeringsrekeningen van de begroting van het Rekenhof (in duizend euro)

	2008	2009	2010 (voorlopig)
Ontvangsten	47.606,01	46.785,29	45.651,80
Uitgaven	45.763,26	47.031,61	47.146,98
Begrotingsresultaat van het jaar	1.842,75	– 246,32	– 1.495,18
Overgedragen boni	4.210,42	5.774,12	5.958,17
Aan te wenden boni	–	95,00	692,00
Aan te wenden reserve	–	472,00	–
Globaal resultaat	6.053,17	6.094,80	5.154,99

² Zie Bijlage 2 – Rekening 2009 van het Rekenhof.

	2008	2009	2010 (voorlopig)
Lonen	37.662,32	38.660,54	39.202,04
Andere uitgaven	8.100,94	8.371,07	7.944,95

Tabel 7 – Verdeling van de uitgaven van het Rekenhof (in duizend euro)

3.3 Materiële middelen

3.3.1 Beheer van het gebouw

Het Rekenhof betreft sinds 1984 een gebouwencomplex aan de Regentschapsstraat 2 te 1000 Brussel. Het beheer gebeurt in samenwerking met de Regie der Gebouwen. In 2010 is de vervanging van twee liften, die gestart was in 2009 afgewerkt. De vervanging van een andere lift is voor een groot deel uitgevoerd.

3.3.2 Informatica

Het Rekenhof beschikt over een computernetwerk met een 25-tal fysieke servers (op enkele ervan draaien een 20-tal virtuele servers). Op dat netwerk zijn ongeveer 660 pc's, 40 pc-terminals en 140 printers aangesloten.

De personeelsleden belast met controle ter plaatse beschikken meestal over een draagbare computer. Een groot deel van die personeelsleden heeft toegang tot het netwerk van het Rekenhof via een VPN-verbinding (Virtual Private Network).

4 Werking

4.1 Zittingen

De Nederlandse kamer, de Franse kamer en de algemene vergadering komen elke week samen. Hun zittingen zijn niet openbaar. In 2010 heeft het Rekenhof 187 keer vergaderd.

	2008	2009	2010
Nederlandse kamer	67	56	60
Franse kamer	60	56	60
Algemene vergadering	66	59	67

Tabel 8 – Zittingen van het Rekenhof

4.2 Briefwisseling

Het Rekenhof stelt zich rechtstreeks in verbinding met de verschillende algemene besturen. De bevoegde overheid is verplicht binnen één maand te antwoorden op zijn opmerkingen. Die termijn kan door het Rekenhof worden verlengd. Het Rekenhof voert geen briefwisseling met particulieren of private ondernemingen over zijn dossiers.

Hoofdstuk 2

Balans van een decennium voorzitterschap van de subcommissie voor internecontrole-normen van INTOSAI

Het Rekenhof is lid van INTOSAI, de wereldwijde organisatie van rekenkamers (www.intosai.org). Binnen deze niet-gouvernementele organisatie met raadgevende status bij de Verenigde Naties (Economische en Sociale Raad, ECOSOC), waarvan inmiddels 189 rekenkamers lid zijn, zijn een aantal commissies en subcommissies actief die zich hoofdzakelijk bezighouden met het uitwerken van allerlei professionele auditnormen binnen de publieke sector.

Het Rekenhof is sinds 1996 actief in de commissie bevoegd voor het uitwerken van normen voor interne beheersing. Die commissie ontwikkelt voornamelijk normen ten behoeve van het overheidsmanagement. Afgevaardigden van het Rekenhof traden meermaals op als spreker op enkele door de rekenkamer van Hongarije, de toenmalige voorzitter van die commissie, georganiseerde internationale vergaderingen. In die periode groeide het besef dat de in 1992 goedgekeurde richtlijnen voor normen voor interne beheersing aan een actualisatie toe waren. Het Rekenhof was een van de pleitbezorgers voor een actualisatie. Die aanpassing was nodig geworden ingevolge het bestaan van nieuwe concepten inzake interne beheersing waaronder de COSO-normen voor interne beheersing.³

Het 17^e INTOSAI-congres (Seoel, 2001) stemde daarmee in en benoemde ook het Rekenhof tot nieuwe voorzitter van de commissie die bevoegd is voor het uitwerken van interne controle-normen. In die hoedanigheid was het Rekenhof verantwoordelijk voor de aanpassing van de handleiding. De nieuwe handleiding heeft het COSO-model, dat een raamwerk voor de beoordeling van de interne beheersing voor de private sector bevat, vertaald naar de openbare sector. Tegelijkertijd werd sterk de focus gelegd op de noodzaak dat overheidsmanagers en ambtenaren geacht worden enkel en alleen te handelen met het oog op het algemeen belang en verantwoording af te leggen over de manier waarop ze met overheidsmiddelen omgaan. Er werden ook ethische waarden opgenomen in de richtlijnen en zij bevatten ook meer informatie over de algemene principes van beheersingsactiviteiten op het vlak van informatie-technologie.

De geactualiseerde richtlijnen, die als ontwerp ook werden voorgelegd aan onder andere het IIA en IFAC⁴, werden goedgekeurd op het 18^e congres van INTOSAI (Boedapest, 2004). De richtlijnen worden nu zowel nationaal als internationaal erkend als referentiekader voor de versterking van de interne beheersing in de publieke sector. In België is regelgeving zowel op federaal als op regionaal vlak geïnspireerd op die richtlijnen. In internationaal verband valt op te merken dat binnen de Europese Unie de richtlijnen in de interne beheersingssystemen van een aantal recent toegetreden lidstaten zijn verankerd.

³ COSO (*Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) werd opgericht als gevolg van een aantal financiële schandalen te wijten aan een gebrek aan interne beheersing bij een aantal Amerikaanse bedrijven.

⁴ *Institute of Internal Auditors en International Federation of Accountants.*

Ter uitvoering van het eerste strategische plan van INTOSAI werd de werking van de organisatie ingrijpend hervormd. Er werd onder meer een commissie opgericht die in het bijzonder de uitwerking van professionele normen moest vormgeven. De commissie bevoegd voor de interne controlenormen werd vanaf 2005 een subcommissie van voornoemde commissie voor professionele normen. In samenwerking met de andere subcommissies van die commissie werd een normenkader voor rekenkamers uitgewerkt, zgn. ISSAI's (*International Standards of Supreme Audit Institutions*, www.issai.org). Daarin worden de door de subcommissie voor interne beheersing uitgewerkte producten aangeduid met het acroniem INTOSAI GOV (*INTOSAI Guidance for Good Governance*).⁵ Daarmee wordt aangegeven dat het actieterrein van die subcommissie ook allerlei aspecten van deugdelijk bestuur omvat.

Het Rekenhof heeft als voorzitter van de subcommissie en als lid van de stuurgroep van de commissie ook een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de zgn. *dual approach*. Daarmede wordt bedoeld dat INTOSAI de normen die door andere internationale auditnormgevers (zoals IIA en IFAC) worden uitgevaardigd, zal overnemen indien ze toepasbaar zijn in een overheidsomgeving. Dit laat INTOSAI toe zijn activiteiten toe te spitsen op de ontwikkeling van normen in domeinen waar dit nog niet het geval is en zodoende efficiënter te werken.

Het Rekenhof heeft vanaf 2005 inspanningen geleverd om de geactualiseerde richtlijnen wereldwijd bekend te maken. Daarnaast nam de subcommissie het initiatief om een tekst uit te werken uitgaande van COSO II, waarin de benadering van interne beheersing via risicomanagement plaatsvindt (INTOSAI GOV 9130). Die tekst werd goedgekeurd op het 19^e INTOSAI-congres (Mexico, 2007).

De subcommissie heeft in die periode ook een bevraging bij al de INTOSAI-leden georganiseerd. Uit de antwoorden bleek dat er in de openbare sector een grote nood was aan interne beheersingsinstrumenten en dat op het vlak van deugdelijk bestuur nog heel wat werk moest worden verzet. Op de plenaire vergadering van de subcommissie in Oman, begin 2007, werd beslist, in plaats van zelf interne beheersingsinstrumenten en aspecten van deugdelijk bestuur te ontwikkelen, meer te focussen op bestaand materiaal en dat op een elektronisch platform ter beschikking te stellen van alle geïnteresseerde rekenkamers en overheidsmanagers. Dat e-platform wordt onder leiding van de Nederlandse Algemene Rekenkamer uitgebouwd. Tijdens de bijeenkomst in Oman werd eveneens beslist een *Memorandum of Understanding* tussen INTOSAI en het IIA voor te bereiden.

Na het ondertekenen van het memorandum tussen de INTOSAI-commissie voor professionele normen en het IIA, medio 2007, nodigde het Belgische Rekenhof als subcommissievoorzitter de leden uit onderwerpen voor te stellen waarrond verder zou worden gewerkt binnen de subcommissie. De antwoorden gaven duidelijk aan dat twee onderwerpen in het bijzonder belangstelling wekten: de relatie tussen rekenkamers en interne auditors evenals de onafhankelijkheid van interne auditors in de overheidssector. Deze onderwerpen werden dan ook aanvaard als thema's die verder zouden worden ontwikkeld. De subcommissievoorzitter diende er daarbij over te waken dat het nieuwe INTOSAI-besluitvormingsproces voor normen en richtlijnen (*due process*) werd nageleefd.

Begin 2008 kreeg het IIA de status van geassocieerd lid van INTOSAI en meteen werd het ook lid van de subcommissie. In april 2008 boog een taakgroep van subcommissieleden zich over twee voorontwerpen van richtlijnen, met name een sneuveltekst van de hand van het voorzitterschap over de relatie tussen rekenkamers en interne auditors, naast een document uitgaande van het IIA over de onafhankelijkheid van interne auditors. De voorontwerpen werden de daaropvolgende maanden verder geamendeerd binnen de taakgroep. In september 2008 kon de subcommissievoorzitter

⁵ De richtlijnen van 2004 worden sindsdien aangeduid als INTOSAI GOV 9100.

aangepaste voorontwerpen voor commentaar voorleggen aan alle leden van de subcommissie en aan de stuurgroepleden van de commissie voor professionele normen. De ontvangen commentaren hadden hoofdzakelijk betrekking op de verhouding van de voorontwerpen tot ISA 610/ ISSAI 1610 ('Het in aanmerking nemen van de interne auditwerkzaamheden'), de vraag in welke mate de verhouding tussen rekenkamers en interne auditors in de overheidssector een tweerichtingsproces is en de definitie van en het onderscheid tussen onafhankelijkheid en objectiviteit van de interne audit.

Medio 2009 konden geamendeerde ontwerpen van richtlijnen worden voorgelegd aan de stuurgroep van de commissie voor professionele normen en vervolgens gepubliceerd op de ISSAI-website als ontwerp-INTOSAI GOV 9140 en 9150. In de daaropvolgende maanden kregen de hele INTOSAI-gemeenschap en alle andere geïnteresseerden de gelegenheid commentaar te leveren op de gepubliceerde ontwerpen (*exposure drafts*). Er kwamen in totaal ongeveer zestig reacties binnen op beide ontwerpen. Naast de al eerder genoemde aspecten hadden de ontvangen commentaren onder meer betrekking op de werk- en rapporteringsrelaties van de interne audit, het uitbesteden van de interne auditactiviteit en de vraag in welke mate rekenkamers en interne auditors wederzijds toegang hebben tot informatie en auditdocumentatie.

De subcommissie besprak de integratie van de commentaren in de ontwerpdocumenten tijdens haar plenaire vergadering in Moskou in februari 2010. Na finale revisie door alle subcommissieleden en bespreking en goedkeuring van de eindversies door de stuurgroep van de commissie voor professionele normen, werden INTOSAI GOV 9140 en 9150 voorgelegd aan en bekrachtigd door het 20^e INTOSAI-congres (Johannesburg, november 2010). INTOSAI GOV 9140 gaat onder meer in op de criteria inzake onafhankelijkheid en objectiviteit van de interne audit in de overheidssector en op de wijze waarop een onafhankelijke en objectieve interne audit kan worden bereikt. INTOSAI GOV 9150 besteedt aandacht aan de respectieve rol en verantwoordelijkheid van interne audit en rekenkamers in de overheidssector en gaat nader in op de baten, risico's, grondslag, uitwerking, fasering en inhoud van coördinatie en samenwerking tussen rekenkamers en interne auditors.

Hetzelfde INTOSAI-congres bekrachtigde ook de overdracht van het subcommissievoorzitterschap door het Rekenhof aan de rekenkamer van Polen. Deze overdracht maakt deel uit van een gedeeltelijke heroriëntering van de internationale betrokkenheid van het Rekenhof, met name een accentverschuiving van INTOSAI naar EUROSAI, de Europese organisatie van rekenkamers. De subcommissie telde eind 2010, aan het eind van het mandaat van het Rekenhof, 29 leden-rekenkamers.⁶ Het Rekenhof ondersteunt nu als subcommissielid actief het Poolse voorzitterschap.

Als subcommissievoorzitter was het Rekenhof ook in de periode voor het laatste congres actief betrokken bij de werkzaamheden van de stuurgroep van de INTOSAI-commissie voor professionele normen, onder meer het coördineren van de lopende initiatieven van de subcommissies en het oriënteren van de toekomstige activiteiten. Eind januari 2010 trad het in dat kader op als gastheer voor een technische vergadering van vertegenwoordigers van de regionale groepen van INTOSAI. Er werd gewerkt aan een model om de auditmandaten van rekenkamers wereldwijd op een systematische manier in kaart te brengen (*SAI mapping*); dit werk vormt de grondslag voor het herschrijven van de basisnormen van INTOSAI, met name van ISSAI's 100 e.v., in de huidige en volgende congresperiode.

⁶ Naast het Rekenhof gaat het om de rekenkamers van Bahama's, Bangladesh, Bolivia, Brazilië, Chili, Cook-eilanden, Costa Rica, Cuba, Egypte, El Salvador, Frankrijk, Georgië, Hongarije, Jamaica, Libië, Litouwen, Nederland, Oekraïne, Oman, Oostenrijk, Polen, Roemenië, Russische Federatie, Spanje, Tanzania, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Zuid-Afrika.

Als lid van de stuurgroep van de INTOSAI-commissie voor professionele normen heeft het Rekenhof ook een belangrijke inbreng gehad in de uitwerking van de principes van transparantie en het afleggen van rekenschap door de rekenkamers (ISSAI's 20 en 21). Het Rekenhof was de eerste voorzitter van de werkgroep die daarmee was belast. Die principes werden goedgekeurd tijdens het 20^e INTOSAI-congres (Johannesburg, november 2010).

INTOSAI heeft het voorbije decennium op een systematische manier normen voor rekenkamers (ISSAI's), in de eerste plaats inzake financiële audit, evenals richtlijnen voor goed bestuur (INTOSAI GOV's) ontwikkeld. INTOSAI en haar regionale organisaties hebben de laatste jaren ook uitdrukkelijk meer werk willen maken van het op ruimere schaal bekendmaken van de INTOSAI-normering. Een voorbeeld van deze aanpak was een seminarie dat EUROSAL, samen met de INTOSAI-commissie voor professionele normen in oktober 2009 organiseerde en waaraan het Rekenhof als subcommissievoorzitter actief bijdroeg. Het Rekenhof droeg verder ook actief bij aan het tot stand komen van een samenwerkingsovereenkomst tussen EUROSAL en de Europese confederatie van instituten voor interne audit (ECIIA), naar het model van het memorandum tussen INTOSAI en het IIA maar eerder gericht op de implementatie van normen. De subcommissievoorzitter greep voorts de plenaire vergadering in Moskou in februari 2010 aan om met de rekenkamer van de Russische Federatie een seminarie over interne beheersing in de overheidssector op te zetten voor vertegenwoordigers van Russische overheden.

Op het niveau van de Europese Unie waren de INTOSAI-richtlijnen van 2004 (INTOSAI GOV 9100) een belangrijke grondslag voor het *Public Internal Financial Control* (PIFC)-model dat de Europese Commissie (DG Begroting) ontwikkelde voor nationale regeringen.⁷ Daarnaast heeft het Rekenhof zelf, samen met de Europese Rekenkamer, in juni 2007 een seminarie georganiseerd waarbij vertegenwoordigers van EU- en nationale instanties van gedachten wisselden over interne beheersing in de overheidssector, met de INTOSAI-richtlijnen als uitgangspunt en referentie.

Op nationaal vlak was de INTOSAI-normering, met name de richtlijnen van 2004, uitdrukkelijk richtinggevend bij het tot stand komen van de federale reglementering over het interne controlesysteem binnen de uitvoerende macht (koninklijk besluit van 17 augustus 2007). In het kader van de externe controle door het Rekenhof is de evaluatie van de interne beheersingssystemen het voorbije decennium een vast onderdeel geworden van de systeemgerichte audits.

Tot besluit kan worden gesteld dat het Rekenhof als voorzitter van de INTOSAI-(sub)commissie voor interne controlenormen het voorbije decennium het concept interne beheersing in de overheidssector mee op de kaart heeft gezet, op mondiaal en Europees vlak en binnen de federale en regionale bestuursniveaus in België. Het heeft in die hoedanigheid ook bijgedragen aan de convergentie van auditnormen en normen voor deugdelijk bestuur tussen de private en de overheidssector. Het Rekenhof zal die realisaties ook in de komende jaren verder ter harte nemen, binnen INTOSAI en EUROSAL en in de nationale context.

⁷ Cf. European Commission, *Welcome to the world of PIFC*, 2006.

Hoofdstuk 3

Auditresultaten

1 Draagwijdte van de controles

1.1 Federale Staat

Het Rekenhof heeft zijn controledomein van de federale Staat ingedeeld in zeventien beleidsdomeinen, die evenveel coherente activiteiten of administratieve entiteiten vormen met gelijkaardige maatschappelijke doelstellingen. Dertien van die beleidsdomeinen zijn georganiseerd als een federale overheidsdienst (FOD) waaraan eventueel één of meer programmatorische overheidsdiensten (POD) of andere administratieve entiteiten (hoofdzakelijk instellingen van openbaar nut en staatsdiensten met afzonderlijk beheer) zijn gehecht. De andere beleidsdomeinen zijn Defensie, de federale politie, de Regie der Gebouwen en de instellingen van sociale zekerheid.

Die beleidsdomeinen hergroeperen:

- enerzijds, negentien FOD's, POD's en departementen waarvan de verrichtingen op de rijksmiddelenbegroting en op de algemene uitgavenbegroting van de Staat worden aangerekend;
- anderzijds, een honderdtal instellingen (instellingen van openbaar nut, sui generis instellingen, staatsdiensten met afzonderlijk beheer, staatsbedrijven, instellingen van sociale zekerheid), waarvan de rekeningen jaarlijks, of voor een beperkt aantal instellingen op cyclische wijze, aan de controle van het Rekenhof worden onderworpen.

Het controledomein van de federale sector slaat ook op de controle van de verrichtingen op de terugbetalings- en de toewijzingsfondsen.

Dit controledomein evolueert nog altijd. In 2010 is de Centrale dienst voor Duitse Vertaling, opgericht door de programmawet van 23 december 2009, operationeel geworden, maar het Fortis-Fonds (een van de elf instellingen van categorie B) is dat nog altijd niet.

De wet van 22 mei 2003 betreffende de federale comptabiliteit was sinds 1 januari 2009 van kracht in vijf proefdepartementen. Vanaf 1 januari 2010 is ze ook van kracht in vier departementen die behoren tot de eerste roll-out: de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid, de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie en de POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie. De toetreding van de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking werd één jaar uitgesteld.

Het Rekenhof volgt de progressieve invoering van dit IT-project op de voet op, want Fedcom biedt nieuwe mogelijkheden voor zijn controles en heeft belangrijke implicaties op zijn controlemethodologie. Binnen de context van de federale comptabiliteitswet van 22 mei 2003 wordt de financiële controle voortaan prioritair gericht op een controle van de systemen en de processen en van de interne controle daarop, teneinde de betrouwbaarheid van de financiële en de boekhoudkundige staten vast te stellen. De nieuwe controlemethodiek wordt sinds 1 januari 2010 uitgevoerd door een nieuw opgerichte dienst Systeemgericht Financieel Onderzoek.

Op het financiële vlak geeft de laatst overgelegde algemene rekening van de Staat, die van 2009 die is opgenomen in het 167^e Boek van het Rekenhof, aan dat de uitgaven aangerekend op de algemene uitgavenbegroting van de federale Staat dat jaar 72,10 miljard euro bedroegen (met inbegrip van de uitgaven voor de delging van de rijksschuld ten belope van 21,32 miljard euro). De ontvangsten bedroegen 80,73 miljard, waarvan 0,69 miljard bestemde ontvangsten, en met inbegrip van 39,00 miljard als opbrengst van leningen.

De controle van het Rekenhof sloeg ook op de verrichtingen van de vestiging en de invordering van de door de Staat verworven rechten, meer bepaald de fiscale ontvangsten, volgens de uitvoeringsregels vastgelegd in het protocol dat de minister van Financiën en het Rekenhof in 1995 hebben afgesloten.

De uitgaven voor 2009 op de terugbetalings- en toewijzingsfondsen bedroegen 68,61 miljard euro, waarvan 25,39 miljard voor de terugbetalingen, 29,36 miljard voor de toewijzingen aan de gedefedereerde entiteiten, 13,25 miljard voor de toewijzingen aan de sociale zekerheid en 0,62 miljard voor de andere toewijzingen.

De ontvangsten voor 2009 op de terugbetalings- en toewijzingsfondsen bedroegen 69,34 miljard euro, waarvan 25,39 miljard voor de terugbetalingen, 29,36 miljard voor de toewijzingen aan de gedefedereerde entiteiten, 13,97 miljard voor de toewijzingen aan de sociale zekerheid en 0,62 miljard voor de andere toewijzingen.

Op basis van de aan het Rekenhof voorgelegde rekeningen, vertegenwoordigden de uitgavenverrichtingen 2009 van de staatsdiensten met afzonderlijk beheer 0,38 miljard euro en deze van de instellingen van openbaar nut, met inbegrip van de sui generis instellingen, 17,47 miljard euro.

De ontvangsten voor de staatsdiensten met afzonderlijk beheer bedroegen 0,42 miljard euro, terwijl de ontvangsten van de instellingen van openbaar nut, met inbegrip van de sui generis instellingen, 17,58 miljard euro bedroegen.

Tot slot, volgens de voorlopige begrotingsresultaten van de Globale Beheren van de werknemers en de zelfstandigen, inclusief de tak geneeskundige verzorging, bedroegen de ontvangsten van de sociale zekerheid in 2009 67,74 miljard euro. De uitgaven van de sociale zekerheid in 2009, inclusief de tak geneeskundige verzorging, bedroegen 69,57 miljard euro.

1.2 Vlaamse Gemeenschap

Het door het Rekenhof gecontroleerde domein van de Vlaamse Gemeenschap is sinds de hervorming *Beter Bestuurlijk Beleid*, opgestart in 2006, ingedeeld in dertien beleidsdomeinen. Per beleidsdomein is een Vlaams ministerie opgericht dat bestaat uit een departement en één of meer intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid. Daarnaast kan een beleidsdomein ook intern en extern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid omvatten. Bovendien bestaan nog entiteiten van voor de bestuurlijke hervorming, zoals sommige diensten met afzonderlijk beheer en Vlaamse openbare instellingen (VOI) die niet zijn omgevormd tot agentschappen. Het Rekenhof is ook gemachtigd om de rekeningen van de strategische adviesraden te controleren.

De verrichtingen van de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid worden aangerekend op de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap alsook op de begrotingen van diensten met afzonderlijk beheer. De overige entiteiten hebben een eigen begroting.

Bij de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting 2010 van de Vlaamse Gemeenschap⁸ is bepaald dat alle uitgaven ten laste van de begroting 2010 vanaf 1 augustus 2010 verlopen zonder het voorafgaand visum van het Rekenhof. Het Rekenhof heeft met de diensten van de Vlaamse Gemeenschap praktische afspraken gemaakt om na 1 augustus 2010 een controle van de uitgavenordonnanties na betaling mogelijk te maken.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting heeft de algemene rekening over 2009 tijdig voorgelegd. Daarom heeft het Rekenhof in 2010 geen voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting opgemaakt.

De laatst gecontroleerde algemene rekening is die van het jaar 2009. De Vlaamse Gemeenschap inde in 2009 22,02 miljard euro algemene en toegewezen ontvangen. Er werden 27,12 miljard euro uitgaven aangerekend.

In 2009 bedroegen de ontvangsten van de diensten met afzonderlijk beheer 1,00 miljard euro. De uitgaven bedroegen 1,01 miljard euro. In 2009 bedroegen de ontvangsten van de Vlaamse openbare rechtspersonen 8,61 miljard euro en de uitgaven 8,71 miljard euro.

1.3 Franse Gemeenschap

Het door het Rekenhof gecontroleerde domein van de Franse Gemeenschap is ingedeeld in negen beleidsdomeinen.

Die beleidsdomeinen groeperen enerzijds het ministerie, waarvan de verrichtingen worden aangerekend op de middelenbegroting en op de algemene uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap, en anderzijds zes instellingen van openbaar nut, acht diensten met afzonderlijk beheer, een driehonderdtal scholen en negen universiteiten. Hun rekeningen worden jaarlijks door het Rekenhof gecontroleerd.

Op het financiële vlak duidt de laatste door het Rekenhof opgestelde voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting, in casu die van 2009, aan dat de ontvangsten en de uitgaven (met inbegrip van de uitgaven voor de aflossing van de overheidsschuld) aangerekend op de begroting van de Franse Gemeenschap dat jaar respectievelijk 8,09 miljard euro en 8,45 miljard euro bedroegen.

Volgens de gegevens waarover het Rekenhof beschikt, vertegenwoordigden de ontvangsten- en uitgavenverrichtingen van de diensten met afzonderlijk beheer van het onderwijs van de Franse Gemeenschap, 0,20 miljard euro en 0,18 miljard euro in 2009. Tijdens datzelfde jaar heeft de Franse Gemeenschap 0,27 miljard euro gestort aan de openbare instellingen van de Franse Gemeenschap die door het Rekenhof worden gecontroleerd en 0,60 miljard euro aan de universiteiten.

1.4 Waals Gewest

Door de hervorming van de Waalse administratie, waarbij de twee voormalige ministeries zijn samengevoegd tot één enkele overheidsdienst, is het door het Rekenhof gecontroleerde domein van het Waals Gewest voortaan ingedeeld in dertien beleidsdomeinen.

Die beleidsdomeinen groeperen enerzijds de centrale administratie van het Waals Gewest (*Service public de Wallonie*), waarvan de verrichtingen worden aangerekend op de middelenbegroting en op de algemene uitgavenbegroting van het Waals Gewest, en anderzijds 24 instellingen (instellingen van openbaar nut, dienst met afzonderlijk beheer, regionaal bedrijf) waarvan de rekeningen jaarlijks aan de controle van het Rekenhof worden onderworpen. Daarbij hoort ook Wallonie Bruxelles International (WBI), een instelling die gemeenschappelijk is aan de Franse Gemeenschap, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie.

⁸ Artikel 15 van het decreet van 30 juni 2010 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2010.

Op het financiële vlak blijkt uit de laatste voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting die het Rekenhof heeft opgesteld, in casu die van 2009, dat de ontvangsten en de uitgaven (met inbegrip van de aflossingen van de overheidsschuld) aangerekend op de begroting van het Waals Gewest voor dat jaar respectievelijk 6,43 en 7,18 miljard euro bedragen.

In 2009 heeft het Waals Gewest 2,36 miljard euro gestort aan de Waalse openbare instellingen en aan het regionale bedrijf, die door het Rekenhof worden gecontroleerd.

1.5 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het door het Rekenhof gecontroleerde domein van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is ingedeeld in elf beleidsdomeinen.

Die beleidsdomeinen groeperen enerzijds het ministerie, waarvan de verrichtingen worden aangerekend op de middelenbegroting en op de algemene uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en anderzijds achttien instellingen van openbaar nut, waarvan de rekeningen jaarlijks ter controle worden voorgelegd aan het Rekenhof.

De organieke ordonnantie van 23 februari 2006 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, is van kracht sinds 1 januari 2006. Voortaan is het gewest verplicht een algemene boekhouding te voeren op basis van een genormaliseerd boekhoudplan. Ze moet elk jaar een algemene rekening opstellen die is samengesteld uit enerzijds de jaarrekening, met daarin de balans, de resultatenrekening en de samenvattende rekening van de begrotingsverrichtingen van het jaar, en anderzijds de uitvoeringsrekening van de begroting. Bovendien zijn de uitgavenordonnanties niet meer onderworpen aan het voorafgaand visum van het Rekenhof. Die ordonnantie schaft ook alle diensten met afzonderlijk beheer van deze deelopoverheid af. Ze belast het Rekenhof ook met de certificering van de rekeningen.

De inwerkingtreding van de bepalingen over de jaarlijkse voorlegging door de regering van de algemene rekening van de gewestelijke entiteit werd echter door een besluit van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 15 juni 2006 uitgesteld tot 1 januari 2008. De algemene rekening van het jaar 2008, die onderworpen was aan het stelsel van de nieuwe organieke ordonnantie, moest door de regering worden opgesteld en vóór 31 augustus 2009 voor certificering aan het Rekenhof worden toegezonden. Een afwijkende bepaling die werd ingelast in de ordonnantie van 14 december 2009 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2009, heeft de bovengenoemde datum van 31 augustus vervangen door 31 december.

Volgens de gegevens over de uitvoering van de begroting 2009 meegedeeld door de administratie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beliepen de geboekte ontvangsten en uitgaven (inclusief de uitgaven voor de aflossing van de overheidsschuld) respectievelijk 2,26 en 2,79 miljard euro. In de loop van datzelfde jaar heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 1,27 miljard euro gestort aan de gewestelijke overheidsinstellingen die door het Rekenhof worden gecontroleerd.

1.6 Duitstalige Gemeenschap

De Duitstalige Gemeenschap omvat zeven beleidsdomeinen, die zijn ingedeeld op basis van de algemene uitgavenbegroting. Aan een aantal van die beleidsdomeinen zijn instellingen gehecht: het *Parlament der Deutschsprachigen Gemeinschaft* (parlement van de Duitstalige Gemeenschap), negen diensten met afzonderlijk beheer, vier paragemeenschappelijke instellingen en één sui generis instelling (*Autonome Hochschule*- Autonome Hogeschool).

De Duitstalige Gemeenschap heeft één ministerie. De diensten van het ministerie beheren de rekeningen van zeven begrotingsfondsen en alle thesaurierekeningen (centrale ontvangsten, centrale uitgaven, transitrekeningen, betwiste zaken, niet-toewijsbare gelden). De door het ministerie beheerde rekeningen en de rekeningen van de voornoemde instellingen zijn onderworpen aan de controle van het Rekenhof, dat de controles ter plaatse uitvoert.

Het financieel reglement van de Duitstalige Gemeenschap heeft vanaf 1 januari 2010 het voorafgaand visum van de uitgaven door het Rekenhof opgeheven. De rekeningen dienen voortaan te worden gecertificeerd⁹.

Op het financiële vlak heeft het Rekenhof de algemene rekening 2009 op 22 oktober 2010 gecontroleerd verklaard. Die rekening, die is opgenomen in het 22^e Boek van het Rekenhof, vermeldt dat in 2009 in totaal 0,20 miljard euro (inclusief de uit 2008 overgedragen niet-gesplitste kredieten) op de algemene uitgavenbegroting is aangerekend. In dat jaar bedroegen de uitgaven van de negen diensten met afzonderlijk beheer samen 7,53 miljoen euro, die van de vier paragemeenschappelijke instellingen samen 24,65 miljoen euro. De *Autonome Hochschule* noteerde uitgaven ten belope van 0,55 miljoen euro.

De algemene en toegewezen ontvangsten bedragen 0,18 miljard euro. De ontvangsten van de negen diensten met afzonderlijk beheer bedragen samen 7,95 miljoen euro, die van de vier paragemeenschappelijke instellingen samen 24,61 miljoen euro. De *Autonome Hochschule* noteerde in 2009 ontvangsten ten belope van 0,53 miljoen euro.

1.7 Vlaamse provincies

Krachtens artikel 66 van de Provinciewet bespreekt de provincieraad in oktober het ontwerp van begroting voor het volgende dienstjaar, het bijhorende advies van het Rekenhof en de rekeningen over het vorige dienstjaar samen met de opmerkingen daarbij van het Rekenhof.

In navolging van het advies van de Raad van State raakt het Vlaams provinciedecreet van 9 december 2005 niet aan die bepaling. Het decreet bevat artikelen over het geheel van de politieke organisatie, de werking, de bevoegdheid van de organen, de rechtspositie, tuchtregeling en aansprakelijkheid van de mandatarissen, alsook algemene bepalingen over de werking van de besturen, de provinciale diensten, de wijziging van de grenzen, de verzelfstandiging en de participatie van de burger. Die bepalingen wijzigen de organisatie van de Vlaamse provincies fundamenteel en zullen ook de controles door het Rekenhof beïnvloeden.

1.8 Waalse provincies

Het decreet van 12 februari 2004 van het Waals Gewest tot organisatie van de Waalse provincies heeft de provinciewet opgeheven voor het gehele grondgebied van het Waals Gewest. Het herneemt in essentie alle bepalingen uit de provinciewet. Op de opheffing van de provinciewet zijn echter uitzonderingen bepaald; zo blijven alle bepalingen van de provinciewet die betrekking hebben op het Rekenhof van toepassing. De wettelijke grondslag van de controlebevoegdheid van het Rekenhof op de Waalse provincies ligt nog steeds in de provinciewet.

⁹ Artikels 41, 46 en 106 van het decreet van 25 mei 2009 houdende het financieel reglement van de Duitstalige Gemeenschap.

1.9 Gemeenschapscommissies

1.9.1 Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Het door het Rekenhof gecontroleerde domein van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie omvat één enkel beleidsdomein, met name de diensten van het Verenigd College, waarvan de verrichtingen worden aangerekend op de middelenbegroting en op de algemene uitgavenbegroting van de voornoemde commissie.

De ordonnantie van 21 november 2006 van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, is van kracht sinds 1 januari 2007. De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is voortaan verplicht een algemene boekhouding te voeren op basis van een genormaliseerd boekhoudplan. Ze moet elk jaar een algemene rekening opstellen met daarin de jaarrekening, die is samengesteld uit de balans, de resultatenrekening, de samenvattende rekening van de begrotingsverrichtingen van het jaar en de uitvoeringsrekening van de begroting. Bovendien zijn de uitgavenordonnanties niet meer onderworpen aan het voorafgaand visum van het Rekenhof. De ordonnantie schrapt ook alle diensten met afzonderlijk beheer van die gedefedereerde overheid en ze belast het Rekenhof met de certificering van de rekeningen.

De inwerkingtreding van de bepalingen over de jaarlijkse voorlegging door de regering van de algemene rekening van de gewestelijke entiteit is echter uitgesteld tot 1 januari 2009 door een besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 8 maart 2007.

Volgens de gegevens die de administratie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie heeft meegedeeld over de uitvoering van de begroting 2009, bedroegen de ontvangsten en de uitgaven 0,08 miljard euro.

1.9.2 Franse Gemeenschapscommissie

Het door het Rekenhof gecontroleerde domein van de Franse Gemeenschapscommissie omvat vijf beleidsdomeinen.

Die beleidsdomeinen groeperen enerzijds de diensten van het College van de Franse Gemeenschapscommissie (de administratie), waarvan de verrichtingen worden aangerekend op de middelenbegroting en op de algemene uitgavenbegroting van de betrokken Commissie, en anderzijds een instelling van openbaar nut en drie diensten met afzonderlijk beheer waarvan de rekeningen jaarlijks ter controle worden voorgelegd aan het Rekenhof.

Op basis van de gegevens waarover het Rekenhof beschikt, vertegenwoordigden de ontvangsten- en uitgavenverrichtingen van de diensten met afzonderlijk beheer respectievelijk 0,13 miljard euro in 2009. In de loop van datzelfde jaar heeft de Franse Gemeenschapscommissie 28,8 miljoen euro gestort aan de door het Rekenhof gecontroleerde openbare instelling.

2 Uitvoering van de controles

In 2010 heeft het Rekenhof 44 begrotingsverslagen, 30 afzonderlijke verslagen en 10 adviezen over de budgettaire weerslag van voorstellen van wet, decreet of ordonnantie aan de parlementaire vergaderingen en de provincieraden overgelegd.

2.1 Begrotingsonderzoek

Als budgettair raadgever van de parlementaire vergaderingen onderzoekt het Rekenhof de oprechtheid van de begrotingsdocumenten.

Het Rekenhof heeft in 2010 vóór de goedkeuring van de ontwerpen van middelenbegroting, algemene uitgavenbegroting en aanpassingsbladen, 44 verslagen over begrotingsonderzoek ingediend.

Tabel 9 – Verslagen inzake begrotingsonderzoek

	Controle 2008	Controle 2009	Controle 2010
Initiële begrotingen	19	18	17
Aanpassingsbladen	54	47	27

2.2 Controle van de wettigheid en de regelmatigheid

Bij de controle van de wettigheid en de regelmatigheid van de overheidsontvangsten en uitgaven gaat het Rekenhof de conformiteit van de uitgevoerde verrichtingen met de wet- en regelgeving na.

Het Rekenhof heeft in 2010, met uitzondering van de vaste uitgaven, 150.978 uitgavenordonnanties (inclusief regularisaties) behandeld, voor een totaalbedrag van 619.581,56 miljoen euro. Het heeft er 6 aangepast en 1.273 geannuleerd, voor een totaalbedrag van respectievelijk 0,35 en 3,49 miljoen euro.

Tabel 10 – Behandelde uitgavenordonnanties (zonder vaste uitgaven)

	Controle 2008	Controle 2009	Controle 2010
Totaal aantal ordonnanties	163.010	148.307	150.978
waarvan gewijzigde ordonnanties	22	26	6
waarvan geannuleerde ordonnanties	171	249	1.273
Totaalbedrag (in miljoen euro)	459.846,24	510.531,88	619.581,56
waarvan gewijzigde ordonnanties	0,45	4,41	0,35
waarvan geannuleerde ordonnanties	920,30	63,75	3,49

Voor het overige werden in 2010 25.967 pensioen- of rentedossiers ten laste van de schatkist ter visering aan het Rekenhof voorgelegd.

Tabel 11 – Pensioen- en rentedossiers ter visering voorgelegd

	Controle 2008	Controle 2009	Controle 2010
Totaal aantal	28.957	26.705	25.967

2.3 Financiële controle

Bij de financiële controle onderzoekt het Rekenhof de betrouwbaarheid, de juistheid en de volledigheid van de financiële staten, onder meer door de boekhoudkundige verrichtingen aan de regels van de rijkscomptabiliteit te toetsen.

Het Rekenhof sluit ook de rekeningen af van de openbare rekenplichtigen die de ontvangsten innen en de uitgaven doen. Die opdracht wordt in elke kamer van het Rekenhof vervuld door één raadsheer. Die stelt vast of de rekeningen effen zijn, dan wel een tegoed of een tekort vertonen. In de eerste twee gevallen verleent het Rekenhof kwijting. In geval van een tekort, kan de rekenplichtige voor het Rekenhof worden gedagvaard in het kader van zijn rechtsprekende opdracht.

In 2010 heeft het Rekenhof 14 beslissingen genomen in het onderzoek van de verschillende onderdelen (uitvoeringsrekening van de begroting, rekening van de vermogenswijzigingen, rekening van de Thesaurie) van de algemene rekening.

Het heeft de uitvoeringsrekening van de begroting (2009) van de federale Staat afgesloten alsook de algemene rekening (2008 en 2009) van de Vlaamse Gemeenschap en de algemene rekening (2009) van de Duitstalige Gemeenschap.

Voor de Franse Gemeenschap, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie heeft het Rekenhof voor 2009 een voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting opgemaakt omdat de algemene rekening niet tijdig was ingediend.

De algemene rekening van de diensten van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het jaar 2008 werd op 30 december 2009 opgesteld en op 8 januari 2010 voor certificering aan het Rekenhof toegezonden. Rekening houdend met de auditopmerkingen waartoe sommige onderdelen van die rekening aanleiding gaven, hebben de administratie en de regering een geamendeerde versie opgesteld die op 27 augustus 2010 aan het Rekenhof werd meegedeeld. Na een administratieve tegensprekelijke procedure werd het ontwerpverslag betreffende de certificeringsaudit op 26 november 2010 aan de minister van Financiën en Begroting toegezonden. Die laatste heeft op 24 december 2010 geantwoord.

Wat betreft de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, moest de algemene rekening van het jaar 2009, die werd onderworpen aan de regeling van de nieuwe ordonnantie, door het Verenigd College worden opgesteld en voor certificering aan het Rekenhof worden bezorgd vóór 31 augustus 2010. Op 31 december 2010 was deze rekening nog niet aan het Rekenhof toegestuurd.

	Algemene Rekening	Voorafbeelding	Algemene rekening	Voorafbeelding	Algemene rekening	Voorafbeelding
	Controle 2008		Controle 2009		Controle 2010	
2009	–	–	–	–	11	3
2008	–	–	11	4	1	–
2007	11	5	2	–	1	–
2006 en vroeger	10	–	4	–	1	–

Tabel 12 – Beslissingen over de algemene rekening en de voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting

Het Rekenhof heeft 312 rekeningen van openbare instellingen en van diensten met afzonderlijk beheer gecontroleerd verklaard.

	Controle 2008	Controle 2009	Controle 2010
2009	–	–	109
2008	–	46	112
2007	116	108	38
2006 en vroeger	700	85	53

Tabel 13 – Rekeningen van de openbare instellingen en van de diensten met afzonderlijk beheer

Het Rekenhof heeft acht van de hem voorgelegde rekeningen van de universiteiten geïviseerd.

Tabel 14 – Rekeningen van de universiteiten

	Controle 2008	Controle 2009	Controle 2010
2009	–	–	–
2008	–	–	–
2007	–	2	5
2006 en vroeger	6	5	3

Het Rekenhof heeft 3.461 rekeningen van openbare rekenplichtigen afgesloten.

Tabel 15 – Rekeningen van de openbare rekenplichtigen

	Controle 2008	Controle 2009	Controle 2010
Periodieke rekeningen	2.168	2.657	3.021
Eindebeheersrekeningen	428	434	420
Tekortrekeningen	20	22	20

2.4 Thematische audits

Naast zijn recurrente controles voert het Rekenhof ook thematische audits uit, die het selecteert aan de hand van een regelmatige risicoanalyse, de verwachtingen van de parlementen en de beschikbare middelen. De thematische auditonderwerpen kunnen zowel verband houden met het financiële vlak als het vlak van de wettelijkheid of de goede besteding van de overheidsmiddelen.

In dat laatste geval gaat het Rekenhof na in welke mate de uitvoering van het overheidsbeleid (volksgezondheid, justitie, tewerkstelling, fiscaliteit, onderwijs, landbouw, toerisme, ...) voldoet aan de principes van goed beheer zoals zuinigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid.

Het Rekenhof heeft in 2010 de bevindingen, oordelen en aanbevelingen uit zijn thematische audits in 97 verslagen opgenomen: 30 afzonderlijke verslagen en 67 artikelen in de Boeken van het Rekenhof.

Tabel 16 – Thematische rapporten

	Controle 2008	Controle 2009	Controle 2010
Afzonderlijke verslagen	19	20	30
Artikelen in de Boeken van het Rekenhof	43	54	67

2.5 Bijzondere opdrachten

In 2010 rapporteerde het Rekenhof over de resultaten van bijzondere opdrachten die het kreeg toegewezen:

- een verslag over de controle van de leerlingentelling door de Vlaamse en de Franse Gemeenschap;
- een rapport en een advies over de fiscale loyaliteit inzake personenbelasting;
- een advies over de juistheid en de volledigheid van de financiële verslagen over de jaarrekeningen van de politieke partijen;

- een advies over de juistheid en de volledigheid van de verslagen van de voorzitters van de hoofdbureaus van de kieskringen en de kiescolleges over de verkiezingsuitgaven naar aanleiding van de verkiezingen van de federale Wetgevende Kamers op 13 juni 2010;
- twaalf controlerapporten over de rekeningen van de dotatiegerechtigde instellingen.

Het Rekenhof publiceert bovendien in de eerste helft van augustus in het Belgisch Staatsblad de lijsten van de mandaten van de openbare mandatarissen en de hoge ambtenaren, alsook de lijsten van de personen die in strijd met de toepasselijke wetgeving hun mandatenlijst (334 op 8.012 aangifteplichtigen) of vermogensaangifte (112 op 3.453 aangifteplichtigen) niet bij het Rekenhof hebben ingediend.

Bovendien oefenen de leden van het Rekenhof de functie van rekeningcommissaris uit in de overheidsbedrijven of in gelijkaardige structuren bij de federale Staat, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap.¹⁰

2.6 Rechtsprekende opdracht

Bij de rechtsprekende opdracht beoordeelt het Rekenhof de aansprakelijkheid van een rekenplichtige voor een tekort in zijn beheer.

In 2010 heeft het Rekenhof dertien beslissingen van de ministers onderzocht om rekenplichtigen met een tekort niet te dagvaarden, voor een totaal bedrag van 187.858,35 euro.

In drie gevallen kreeg de rekenplichtige ambtshalve kwijting, daar de minister, vijf jaar na het einde van het beheer van de rekenplichtigen, geen enkel initiatief had genomen om hem al dan niet te dagvaarden voor het Rekenhof. Het totale bedrag van die ambtshalve kwijtingen beloopt 51.813,17 euro, waarbij nog een bedrag van 1.563,41 Amerikaanse dollars¹¹ komt.

De Nederlandse kamer heeft een arrest gewezen waarin ze zich onbevoegd verklaard heeft ingevolge een door de Belgische Staat ingediende dagvaarding.

	Controle 2008	Controle 2009	Controle 2010
Aantal niet-dagvaardingen	16	16	13
Aantal kwijtingen	–	–	–
Aantal veroordelingen	2	–	–
Aantal ambtshalve kwijtingen na 5 jaar	1	1	3
Bedrag van de niet-dagvaardingen (in euro)	21.656,67	417.624,50	187.858,35
Bedrag van de kwijtingen (in euro)	–	–	–
Bedrag van de veroordelingen (in euro)	60.900,00	–	–
Bedrag van de ambtshalve kwijtingen na 5 jaar (in euro)	2.397.348,59	1.500,00	52.983,21

Tabel 17 – Rechtsprekende opdracht

¹⁰ Zie Bijlage 3 – Opdracht als rekeningcommissaris van de leden van het Rekenhof.

¹¹ Volgens de referentiewisselvoet van de euro in nationale munt gepubliceerd door de Nationale Bank van België geeft de omzetting van 1.563,41 Amerikaanse dollar 1.170,04 euro op 31 december 2010 (1 EUR = 1,3362 USD).

2.7 Verzoeken van parlementaire vergaderingen

Het Rekenhof oefent in principe zijn opdrachten op eigen initiatief uit. De parlementaire vergaderingen kunnen het Rekenhof echter gelasten onderzoeken van het beheer uit te voeren bij de diensten en instellingen die aan zijn controle zijn onderworpen. Zij kunnen het Rekenhof ook vragen een advies te verlenen over de financiële en budgettaire impact van voorstellen van wet, decreet of ordonnantie. Bovendien beschikt elk parlementslid over een individueel inzage- en informatierecht.

In 2010 heeft het Rekenhof geantwoord op twee vragen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (over een rapportenmodel en een evaluatiemethode met betrekking tot de uitvoering van het antifraudeplan en over de investeringspolitiek met betrekking tot de veiligheid van het spoorwegnet) en op één vraag van het Vlaams Parlement (over de vertraging bij grote infrastructuurprojecten).

Het Rekenhof heeft tien adviezen over de financiële en budgettaire impact van wetsvoorstellen overgezonden.

Tabel 18 – Adviezen over de financiële en budgettaire impact van voorstellen van wet, decreet of ordonnantie

	Controle 2008	Controle 2009	Controle 2010
Aantal	4	6	10

In 2010 hebben zes parlementsliden samen zeven keer gebruik gemaakt van hun individueel inzage- en informatierecht¹².

Tabel 19 – Inzage- en informatierecht van parlementsliden

	Controle 2008	Controle 2009	Controle 2010
Aantal parlementsliden	30	20	6
Aantal verzoeken	48	25	7

2.8 Adviesvragen van de uitvoerende macht

Het Rekenhof is een controle-instelling. Toch kan het bij uitzondering vragen om advies van de uitvoerende macht als ontvankelijk beschouwen aan de hand van vooraf bepaalde criteria alsook op basis van een beoordeling van de opportuniteit van een onderzoek ten gronde. Die vragen om advies moeten o.m. over een algemeen principe gaan en een nauwe band hebben met de controleopdrachten en de bevoegdheden van het Rekenhof.

In 2010 heeft het Rekenhof geantwoord op drie adviesvragen van de uitvoerende macht:

- aan een directeur-generaal van Defensie (federale Staat) over het invorderingsbeleid inzake invorderingsdossiers met een geringe financiële impact;
- aan de vicevoorzitter en minister van Begroting van de Waalse regering (Waals Gewest) over de instelling van een mechanisme van gebruikssubsidie;
- aan de eerste directeur bij de diensten van de provincie Namen (Waals Gewest) over de berekening van het pensioen van de provinciegriffier.

¹² Zie Bijlage 4 – Individueel inzage- en informatierecht.

3 Weerslag van de controles

Elk jaar publiceert het Rekenhof, hoofdzakelijk in zijn jaarlijkse boeken en in zijn afzonderlijke verslagen, heel wat aanbevelingen over diverse onderwerpen. Die aanbevelingen beschrijven de maatregelen (soms enkel van technische aard) of de hervormingen die kunnen bijdragen tot een beter overheidsbeleid. Het Rekenhof spreekt zich echter niet uit over de opportuniteit van bepaalde keuzes bij de uitvoering ervan.

Het Rekenhof publiceert de controleresultaten na een tegensprekelijke procedure met de administratie en de minister. Die procedure stelt het Rekenhof in staat zijn standpunten te verduidelijken en draagt rechtstreeks bij tot een betere aanvaarding van de vaststellingen en resultaten van de audit. Het Rekenhof onderstreept echter dat de audit op zich als katalysator kan werken. Soms worden tijdens de uitvoering van de audit door de administratie of door de regering maatregelen of bepalingen uitgewerkt die oplossingen bieden voor de problemen die het Rekenhof signaleert.

Het Rekenhof onderzoekt de manier waarop zijn publicaties worden gepercipieerd en volgt de toepassing van zijn aanbevelingen op. Daardoor kan het de werkzaamheden binnen de instelling naar waarde schatten maar ook de kwaliteit van de informatie voor de parlementen verhogen en hun mogelijkheden om op te treden verbeteren.

3.1 Bijdrage aan de parlementaire debatten

In 2010 hebben vertegenwoordigers van het Rekenhof tijdens 75 zittingen van de verschillende parlementen 73 uiteenzettingen gegeven over het begrotingsonderzoek, de Boeken van het Rekenhof en de afzonderlijke verslagen.

3.2 Uitvoering van de aanbevelingen

De impact van de controles blijkt onder meer uit het gevolg dat werd gegeven aan de aanbevelingen van negen audits van het Rekenhof.

3.2.1 De coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling (afzonderlijk verslag gericht aan het federaal parlement – juni 2005)

In juni 2005 heeft het Rekenhof een verslag gepubliceerd over de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling waarin werd aangetoond dat er een kloof is tussen de intenties en de verwezenlijkingen, zowel op het vlak van milieu-beheer van de Staat als op het vlak van de concretisering van het federaal plan voor duurzame ontwikkeling.

De wet van 5 mei 1997 organiseert het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling. De zachte actiologica van de wet vereist een continue ondersteuning, die onder meer wordt vertaald door voldoende middelen. De middelen waren echter niet in verhouding tot de te ondernemen acties en er werd geen enkele instelling aangesteld om de actie te sturen. Bovendien zijn de meeste maatregelen om de implementering van het federaal plan voor duurzame ontwikkeling te verzekeren, niet voorbij het stadium van de intentieformulering geraakt.

Zonder een herziening van de wet was het Rekenhof van oordeel dat er weinig kans was om binnen een redelijke termijn tot meetbare resultaten te komen.

De ministerraad heeft een actieplan goedgekeurd in antwoord op het Rekenhof. Die was echter van oordeel dat de wet op doeltreffende wijze uitgevoerd kon worden en dat ze bijgevolg niet hoefde te worden gewijzigd.

In de Commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing van 28 juni 2005 heeft het Rekenhof dat verslag voorgesteld en werd hierover een uiteenzetting gegeven door de staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling en Sociale Economie, toegevoegd aan de minister van Begroting en Overheidsbedrijven.

De regering heeft in november 2009, na een wetsvoorstel van dezelfde aard¹³, een wetsontwerp ingediend tot wijziging van de bovenvermelde wet van 5 mei 1997¹⁴. In de memorie van toelichting van dat wetsontwerp wordt gepreciseerd dat het tot doel heeft de aanbevelingen te concretiseren die het Rekenhof aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft gedaan in zijn verslag van juni 2005, en de verbintenis van het regeerakkoord uit te voeren, dat bepaalt dat de regering de coördinatiemiddelen van het federale beleid voor duurzame ontwikkeling zal evalueren met het oog op de verbetering van de samenhang van haar actie.

Dit zijn de belangrijkste wijzigingen die voortvloeien uit het verslag dat het Rekenhof in juni 2005 publiceerde:

- de verplichting om een nationale of federale strategische langetermijnvisie voor duurzame ontwikkeling uit te stippelen waarin de doelstellingen vervat zijn van de beleidslijnen die ervoor moeten zorgen dat België o.m. zijn internationale verbintenissen nakomt;
- een betere aansluiting tussen het federale plan (waarvan de looptijd op vijf jaar werd gebracht) en de regeringsakkoorden;
- de verplichting om minstens vijftien maanden vóór een lopend plan ten einde komt, over een evaluatieverslag en een prospectieverslag te beschikken.

Dat wetsontwerp werd door het parlement aangenomen en is de wet van 30 juli 2010 geworden.

3.2.2 *Bevordering van de werkgelegenheid in de openbare non-profitsector* – *Financiering en beheer van de sociale Maribel (afzonderlijk verslag gericht aan het federaal parlement – februari 2010)*

Het verslag over de bevordering van de werkgelegenheid in de openbare non-profitsector, met name de financiering en het beheer van de sociale Maribel, werd onderzocht in de vergadering van het beheerscomité van de sociale zekerheid van 9 juli 2010. Bij die gelegenheid werden de sociale partners ervan op de hoogte gebracht dat de financiering van de openbare sociale Maribel gedeeltelijk werd gedragen door het globaal beheer van de werknemers.

De aanbeveling over de herziening van de berekeningsregels van de dotatie werd bovendien onderzocht door de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en heeft geleid tot wijzigingen in de reglementering (koninklijk besluit van 13 juni 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector).

3.2.3 *Leefbaarheid en perspectieven van de overzeese sociale zekerheid* – *opvolgingsaudit (afzonderlijk verslag gericht aan het federaal parlement – april 2010)*

De opvolgingsaudit *Leefbaarheid en perspectieven van de overzeese sociale zekerheid* heeft de regering ertoe aangezet verder na te denken over de toekomst van dit stelsel dat door de Dienst voor de Overzeese Sociale Zekerheid (DOSZ) wordt beheerd. De bijzondere regeringscommissaris die ten tijde van de initiële audit aan het Rekenhof werd aangekondigd, werd eind maart 2010 aangesteld. Hij moet de aanbevelingen van het hof uitvoeren en een analyse maken waarmee het stelsel van de overzeese sociale zekerheid kan worden hervormd.

¹³ *Parl. St. Kamer*, DOC 52/1655/001, wetsvoorstel van 9 december 2008 tot wijziging van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling wat de langetermijnvisie betreft.

¹⁴ *Parl. St. Kamer*, DOC 52/2238/001, wetsontwerp van 10 november 2009 tot wijziging van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling.

3.2.4 Overdracht aan de Staat van 115 miljoen euro tegoeden in het kader van strafrechtelijke procedures (167^e Boek van het Rekenhof bestemd voor het federaal parlement – december 2010)

Door achtereenvolgende verrichtingen van het Centraal Orgaan voor de Inbeslagname en de Verbeurdverklaring (COIV) en van de Deposito- en Consignatiekas (DCK) heeft de Staat eind 2009 een bedrag van 115 miljoen euro ontvangen. Die som was afkomstig van tegoeden die in het kader van strafrechtelijke procedures in beslag waren genomen en die pas eigendom van de Staat worden als ze via een definitief vonnis verbeurdverklaard worden.

Het Rekenhof heeft opgemerkt dat die overdracht in strijd was met de bepalingen van het Strafwetboek en met de wet van 26 maart 2003 tot oprichting van het COIV. Het heeft aanbevolen terug te keren naar een toestand die in overeenstemming is met de wet. Dat houdt in dat het beheer van die 115 miljoen euro, bestaande uit in het kader van strafrechtelijke procedures in beslag genomen tegoeden, opnieuw in handen moet komen van het COIV, door dat bedrag ofwel als deposito toe te vertrouwen aan de DCK, ofwel aan een door het COIV aangewezen bankinstelling.

Het verslag van het Rekenhof over die operatie is opgenomen in het 167^e Boek van het Rekenhof dat op 23 december 2010 aan het federaal parlement werd toegezonden.

Aan de opmerkingen van het Rekenhof werden verschillende vergaderingen met vragenuurtje gewijd: op 10 november 2010 in de Commissie voor de Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, op 10 en 17 november 2010 in de Commissie voor de Financiën en de Begroting en op 21 december 2010 in de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt. Op deze vragen werd geantwoord door de minister van Justitie, de vice-eersteminister en minister van Financiën, de minister van Begroting en de staatssecretaris voor Begroting, en ook de eerste minister.

Op 23 december 2010 werd de wet houdende de derde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2010 goedgekeurd. Ze bevatte een amendement van de regering over de storting aan de DCK van het bedrag van 115 miljoen euro.

De DCK heeft het COIV tot slot in januari 2011 laten weten dat de som van 115 miljoen euro op 30 januari 2011 op een op haar naam geopende rekening werd teruggestort.

3.2.5 Rationeel energiegebruik in gebouwen – Beheer van de financiële tegemoetkomingen door het Fonds Energie (afzonderlijk verslag bestemd voor het Waals parlement – januari 2010)

Het Rekenhof heeft het beheer onderzocht van een zestigtal premies die in 2006 en 2007 werden toegekend om een rationeel energieverbruik in de gebouwen in het Waals Gewest aan te moedigen. Het heeft de coherentie geanalyseerd van andere, onder meer fiscale, maatregelen die dezelfde doelstelling nastreven en de weerslag van die stimulansen geëvalueerd.

Bij de voorstelling van dat verslag in het parlement werd de kwaliteit ervan geprezen. Er werd gepreciseerd dat de aanbevelingen van het Rekenhof een heroriëntering van de beleidskeuze en van het administratieve beheer mogelijk maakten.

Vanaf 2009 werden maatregelen genomen om de procedure voor de behandeling van de dossiers te uniformeren. Bovendien zijn de belangrijkste aanbevelingen die het Rekenhof heeft geformuleerd, geïntegreerd in het besluit van 22 maart 2010¹⁵ dat een nieuw stelsel van energiepremies invoert.

¹⁵ Ministerieel besluit van 22 maart 2010 betreffende de modaliteiten en de procedure tot toekenning van premies ter bevordering van rationeel energiegebruik.

3.2.6 *Terugbetaling van materiële hulpmiddelen aan personen met een handicap* (afzonderlijk verslag gericht aan het Vlaams Parlement – juli 2009)

In zijn onderzoek naar de terugbetaling van materiële hulpmiddelen aan personen met een handicap stelde het Rekenhof een aantal problemen vast die verbonden waren aan het gebruik van de refertelijst voor hulpmiddelen. Kort na het onderzoek werden daarin een aantal aanpassingen doorgevoerd en in 2010 werd de refertelijst nogmaals herzien, vooral in verband met domotica en communicatietoestellen. Vanaf 1 januari 2011 wordt incontinentiemateriaal terugbetaald op basis van een forfait dat rekening houdt met de leeftijd van de getroffen en de ernst van het probleem, waardoor de administratieve last zowel voor de vele gerechtigden als voor de administratie gevoelig vermindert.

Het principe dat alleen de meerkost van een hulpmiddel vergoed wordt, staat al in de regelgeving ingeschreven maar in de refertelijst werden tot nu toe geen 'basiskosten' – de kostprijs van een vergelijkbaar product voor een valide persoon – opgenomen. Bij een volgende aanpassing van de refertelijst zal waar nodig (tandem, aangepaste stoelen en tafels,...) ook de basiskost vermeld worden die in mindering gebracht wordt van de terugbetaling.

Voor een echt fundamentele hervorming stelden het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) en de minister de vervanging van de refertelijst door hulpmiddelenfiches in het vooruitzicht. Die zijn in 2010 en begin 2011 verder afgewerkt. Vanaf september 2011 zullen ze in het kader van diagnose en indicatiestelling een jaar lang proefdraaien in West-Vlaanderen; zowel de multidisciplinaire teams (MDT's) als de provinciale afdeling zullen simultaan de bestaande refertelijst en de hulpmiddelenfiches hanteren. Na evaluatie van deze simulatie en eventuele bijsturing zullen de hulpmiddelenfiches opgenomen worden in de regelgeving.

Voor de multidisciplinaire teams die de personen met een handicap adviseren en de vraag om inschrijving en hulpmiddelen formuleren tegenover het VAPH, werden minimale kwaliteitseisen vastgelegd die gelden vanaf 1 januari 2011. Er werden daarrond informatiesessies georganiseerd voor de MDT's. Het VAPH zal de werking van de MDT's evalueren op basis van de kwaliteitseisen.

3.2.7 *Personeelsplanning bij de Vlaamse overheid* (afzonderlijk verslag gericht aan het Vlaams Parlement – oktober 2009)

Het Rekenhof heeft de personeelsplanning bij de Vlaamse overheid onderzocht. Het verslag werd op 19 januari 2010 toegelicht en besproken in de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme. De minister verwees in de commissie naar de genomen maatregelen en initiatieven om aan de aanbevelingen tegemoet te komen. Zo nam de Vlaamse Regering verschillende maatregelen die de entiteiten verplichtten hun processen te optimaliseren. Ze besliste ook dat de grote lijnen van het personeelsplan in de beheers- en managementovereenkomsten kunnen worden opgenomen. Het jaarlijks personeelsplan moet in elk geval worden opgenomen in het ondernemingsplan. Volgens een nieuw generiek principe moeten de entiteiten meetbare efficiëntiewinsten realiseren. Ze moeten aangeven welke processen worden geoptimaliseerd en wat het gevolg is voor de personeelsbehoefte. Ook doordat ze 2,5 % moeten besparen op hun personeelskosten, zijn ze verplicht hun activiteiten en processen te evalueren. Het meerjarenprogramma *Slagkrachtige Overheid* bepaalt dat het aantal voltijdse eenheden niet mag stijgen en bij voorkeur daalt.

De beleidsnota Bestuurszaken 2009 – 2014 besteedt de nodige aandacht aan personeelsplanning. De Vlaamse Regering heeft inspanningen gedaan om het draagvlak voor procesgebaseerde personeelsplannen te verhogen. Het Agentschap voor Overheidspersoneel organiseerde in juni 2010 een studiedag voor de leidend ambtenaren van de Vlaamse overheid, waaraan het Rekenhof deelnam. Het agentschap nam ook maatregelen om de kennisoverdracht inzake personeelsplanning te vergroten.

3.2.8 Het Brusselse Waterzuiveringsstation Noord: indienstneming, exploitatie en financiering van de concessieopdracht (afzonderlijke verslag bestemd voor het Brussels Hoofdstedelijk Parlement – september 2009).

Deze audit vormt het derde deel van het onderzoek van de publiek-private partnershipovereenkomst die in 2001 aan de groep Aquiris werd gegund.

Het verslag van het Rekenhof wordt voor de rechtbank gebruikt door de Brusselse Maatschappij voor Waterbeheer (BMWV) en door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

3.2.9 Administratief beheer van de steun voor wetenschappelijk onderzoek (afzonderlijke verslag bestemd voor het Brussels Hoofdstedelijk Parlement – november 2009)

Het Rekenhof heeft het administratief beheer gecontroleerd van de steun die voor de jaren 2007 en 2008 werd toegekend door het Instituut ter Bevordering van het Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (IWOIB).

De vertegenwoordigers van het instituut hebben de positieve bijdrage van de controle erkend.

3.3 Belangstelling van de media en derden voor de publicaties

De publicaties¹⁶ van het Rekenhof zijn in de eerste plaats bestemd voor de wetgevende vergaderingen, die door het Rekenhof moeten worden geïnformeerd. De verslagen komen vervolgens integraal op de website (www.rekenhof.be), waar de bevolking en de pers ze gratis kunnen downloaden. Voor bijna alle verslagen maakt het Rekenhof een persbericht.

De publicaties van het Rekenhof krijgen veel belangstelling van de media en worden geregeld vermeld in artikels.

De verklaring over het communicatiebeleid van de instelling is beschikbaar op de website, onder de rubriek Publicaties.

¹⁶ Zie Bijlage 5 – Publicaties

Hoofdstuk 4

Internationale betrekkingen

Het Rekenhof werkt samen met de Europese Rekenkamer aan de controle van de uitgaven van de Europese Unie, neemt deel aan de werkzaamheden van verschillende organisaties van hoge controle-instellingen (HCI's) en ontvangt buitenlandse delegaties.

1 Europese Rekenkamer

De Europese Rekenkamer heeft in 2010 samen met het Belgische Rekenhof elf controles in België uitgevoerd. Eén controlebezoek had betrekking op het Participatiefonds, vier opdrachten betroffen de betrouwbaarheidsverklaring van de Europese Rekenkamer. Twee opdrachten gingen over het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Twee audits betroffen structuurfondsen. Eén controle ging over ontduiking onder douaneregeling 42. Eén audit had betrekking op het programma Jeugd.

Naast de samenwerking op het vlak van de controle bestaat er een overlegstructuur voor de HCI's van de lidstaten van de Europese Unie, die hen de mogelijkheid biedt thema's van gemeenschappelijk belang in samenwerking met de Europese Rekenkamer te bespreken. Zo vond op 18 en 19 oktober 2010 de vergadering van het Contactcomité van voorzitters in Luxemburg plaats en werden twee vergaderingen van de verbindingsagenten van de HCI's van de Europese Unie georganiseerd in Praag op 26 en 27 april 2010 en in Luxemburg op 9 en 10 december 2010.

Het Rekenhof is ook lid van de werkgroep inzake de rapporten van nationale HCI's over financieel management van Europese gelden, van de werkgroep btw, van het informatienetwerk over het gemeenschappelijk landbouwbeleid, van het netwerk over de Lissabonstrategie – Europa 2020, van het netwerk over het begrotingsbeleid en van de *Public Procurement Updating Group*.

Het Belgische Rekenhof en de Rekenkamer van Slovenië nemen het co-voorzitterschap van de werkgroep *Public Procurement Updating Group* waar. De opdracht van deze werkgroep bestaat erin het werk van de vroegere Working Group on public procurement te actualiseren. Het Belgische Rekenhof is voorzitter van de *Task Group* nr. 3, die belast is met het opstellen van een handleiding die juridische vragen behandelt (*Guide on EU Procurement Rules*). Op 14 en 15 oktober 2010 organiseerde het Portugese Rekenhof een seminarie over de producten van de Updating Group. De delegatie van het Belgische Rekenhof gaf er presentaties over de werkzaamheden van Task Group nr. 3.

2 Organisaties van hoge controle-instellingen

2.1 INTOSAI

Het Rekenhof was tot het 20e INTOSAI-congres (november 2010) voorzitter van de subcommissie voor internecontrole-normen van de Internationale Organisatie van Hoge Controle-instellingen (INTOSAI – *International Organization of Supreme Audit Institutions*). Het heeft als dusdanig de driejaarlijkse plenaire vergadering van de subcommissie voorgezeten (Moskou, februari 2010). In de loop van 2010 werden de werkzaamheden rond twee nieuwe INTOSAI-documenten, over de onafhankelijkheid van de interne audit in de publieke sector en over de relatie tussen HCI's en interne auditors, afgerond. Als voorzitter van de subcommissie heeft het Rekenhof verslag uitgebracht

aan de stuurgroep van de INTOSAI-commissie voor beroepsnormen (Kopenhagen, mei 2010) en aan de plenaire vergadering van de commissie, het INTOSAI-bestuurscomité en het INTOSAI-congres (Johannesburg, november 2010). Beide genoemde documenten werden bekrachtigd door het INTOSAI-congres en werden in het ISSAI-normenkader opgenomen als INTOSAI GOV 9140 en 9150. Het congres bekrachtigde ook de overdracht van het voorzitterschap van de subcommissie aan de HCI van Polen.

Het Rekenhof was eind januari 2010 gastheer voor een technische vergadering in het kader van de stuurgroep van de INTOSAI-commissie voor beroepsnormen; er werd gewerkt aan een model om de auditmandaten van HCI's wereldwijd op een systematische manier in kaart te brengen. Daarnaast droeg het Rekenhof, als lid van de desbetreffende INTOSAI-werkgroepen, in de loop van 2010 bij aan de totstandkoming van nieuwe INTOSAI-normen inzake verantwoording en transparantie van HCI's (ISSAI 20 en 21) en inzake programma-evaluatie. Het droeg tenslotte als INTOSAI-lid bij aan enkele andere INTOSAI-initiatieven.

2.2 EUROSAI

Het Rekenhof is lid van de Europese Organisatie van Hoge Controle-instellingen (EUROSAI – *European Organization of Supreme Audit Institutions*). Het heeft als dusdanig bijgedragen aan de ontwikkeling van het ontwerp van strategisch plan 2011-2017 van de organisatie, alsook aan de totstandkoming van een samenwerkingsovereenkomst tussen EUROSAI en de Europese Confederatie van Instituten van Interne Auditors (ECIIA). Verder heeft het meegewerkt aan de thematische voorbereiding van het 8e EUROSAI-congres (2011), over de congres thema's o.m. de audit van onafhankelijke agentschappen voor regulering en betreffende de rol van HCI's op het vlak van de verantwoordingsplicht (*accountability*) van openbare bestuurders.

Het Rekenhof heeft als lid deelgenomen aan de reguliere werkzaamheden van de EUROSAI-werkgroep voor informatietechnologie (IT), de werkgroep voor milieu-audit (onder meer plenaire vergadering op Texel, oktober 2010) en de taakgroep voor de audit van rampgerelateerde hulpstromen (onder meer vergadering in Kiev, juni 2010). In het kader van de IT-werkgroep draagt het sinds 2010 als moderator actief bij aan de IT-zelfevaluatie (*self-assessment*) van HCI's.

Het Rekenhof heeft verder vertegenwoordigers afgevaardigd naar EUROSAI-seminaries over het remediëren (o.m. via *IT-tools*) van de zgn. *tax gap* (Den Haag, januari 2010, en Moskou, november 2010), over de audit van klimaatverandering (Kopenhagen, maart 2010) en over de audit van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (seminarie van het EU-contactcomité en EUROSAI, Praag, oktober 2010).

2.3 AISCCUF

Het Rekenhof is sinds 1994 schatbewaarder van de *Association des institutions supérieures de contrôle des finances publiques ayant en commun l'usage du français* (AISCCUF).

Een delegatie van het Rekenhof heeft in oktober 2010 in Tanger deelgenomen aan een seminarie van deze organisatie over de controle van de staatsschuld.

De eerste voorzitter heeft diezelfde maand deelgenomen aan de conferentie van de hoofden van de HCI's in Monaco over het thema "De visie van de HCI's op het begrotingsrecht en de toepassing ervan".

2.4 F16 – SAI Conference

In 2010 hebben de rekenkamers van de Europese landen die deelnemen aan het coproductieprogramma van de F16-vliegtuigen (België, Denemarken, Nederland, Portugal) besloten niet te vergaderen. Zoals afgesproken tijdens de vorige vergadering werden de rekenkamers per e-mail op de hoogte gehouden van de vooruitgang in het beëindigen van de afrekening voor de grote contracten *Follow on Buy* en *Mid Life Update*.

3 Buitenlandse delegaties

In 2010 heeft het Rekenhof 62 leden van tien buitenlandse delegaties ontvangen voor een bezoek of een informatiestage over de opdrachten, de organisatie en de controlemethodes van het Rekenhof.

Het Rekenhof werkte in een bijzonder (bi- of trilateraal) kader samen met drie andere HCI's.

Tabel 20 – Samenwerkingsakkoorden of partnerships tussen het Rekenhof en andere HCI's met uitwerking in 2010

HCI	Onderwerp samenwerkingsakkoord of partnership
HCI Russische Federatie	Algemeen samenwerkingskader
HCI Kameroen	Vorming
HCI Kazachstan	Algemeen samenwerkingskader

Hoofdstuk 5

Externe aanwezigheid

In 2010 heeft het Rekenhof deelgenomen aan diverse externe activiteiten.

1 Lissabon/Europa 2020-strategie – de rol van de hoge controle-instellingen

Op 24 september 2009 werd onder bescherming van de Europese Rekenkamer een Europees netwerk van hoge controle-instellingen (HCI's) in verband met de audit van de Lissabon/Europa 2020- strategie tot stand gebracht, waaraan het Belgisch Rekenhof meewerkt.

In het kader van dat netwerk dat de uitwisseling van ervaringen, methodes en informatie over deze materie vlotter wil laten verlopen, heeft het contactcomité van de HCI's van de Europese Unie een workshop georganiseerd. Deze handelde over de evaluatie van de resultaten van de Lissabon-strategie en de doelstellingen en instrumenten van de Europa 2020-strategie die daaruit voortvloeit enerzijds en over een uitwisseling van visies en praktijken in verband met de audit van de Europa 2020-strategie anderzijds.

Aan die workshop, die op 22 en 23 september 2010 in Luxemburg doorging en die werd voorgezeten door de rekenkamer van Portugal, hebben twee afgevaardigden van het Rekenhof deelgenomen.

2 Informatienetwerk inzake het gemeenschappelijk landbouwbeleid

Vertegenwoordigers van het Rekenhof hebben van 25 tot 27 oktober 2010 in Praag deelgenomen aan het seminarie over de audits inzake het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB). Dat seminarie was een gezamenlijke organisatie van de Rekenkamer van Tsjechië en van de Europese Rekenkamer met de steun van het Contactcomité van de hoge controle-instellingen (HCI) en van EUROSAI. In totaal hebben 22 HCI's aan het seminarie deelgenomen, met inbegrip van de Europese Rekenkamer.

Het seminarie moest de HCI's en de Europese Rekenkamer de gelegenheid geven hun ervaringen uit te wisselen en te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor samenwerking en coördinatie bij financiële audits en performance audits.

De werkzaamheden van het seminarie verliepen via workshops en de vertegenwoordigers van het Rekenhof hebben actief deelgenomen aan de workshop over performance audits in het vlak van het GLB. Ze hebben twee performance audits voorgesteld over tot de uitvoering van investeringssteun en installatiesteun voor jonge boeren, die werden gefinancierd door de Europese fondsen.

3 Inzetten van informatica als instrument bij de internationale fraudebestrijding

De Algemene Rekenkamer (ARK), HCI van Nederland, leidt een project in de Eurosai IT-werkgroep met als titel "*Relevance of IT for international fraud combat*", meer bepaald over hoe internationale samenwerking en het gebruik van IT-instrumenten de effectiviteit van de fraudebestrijding kan verhogen.

Het project omvat het organiseren van drie seminaries die als doel hebben de HCI's en de verschillende nationale fiscale en douane instanties samen te brengen om een onderlinge dialoog tot stand te brengen en de uitwisseling van informatie te verbeteren.

Het Rekenhof besliste in algemene vergadering van 8 juli 2009 principieel voorstander te zijn van een deelname aan een seminarie over de strijd tegen de fiscale fraude, inzonderheid gelet op de resultaten van de btw-werkgroep in het kader van het contactcomité van de Europese Unie.

Het laatste seminarie vond plaats op 9 en 10 november 2010 in de HCI te Moskou met als thema *"An Insight into New Approaches for Bridging the Tax Gap: Possible IT solutions for rolling back the grey economy"*.

De volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- de aanpak van de grijze economie door de belastingadministratie: methode en recente ontwikkelingen; de verbetering van de efficiëntie en de effectiviteit in het terugdringen van de grijze economie door gebruikmaking van IT-methodes en -instrumenten en nationale en internationale samenwerking;
- de rol van de HCI's, hun auditbenadering en inspanningen op het vlak van het gebruik van IT-tools;
- de evolutie van de relatie tussen de belastingadministraties en de HCI's;
- de beschrijving van de recente succesverhalen, beste praktijken alsook de problemen ondervonden door zowel de belastingadministratie als de HCI's.

4 Studiedag "Prestatie-audit in de federale overheid"

Het Instituut voor de Overheid van de Katholieke Universiteit Leuven nam in oktober 2010 het initiatief voor een studiedag die bij de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België werd ingericht, over de «Prestatie-audit in de federale overheid: stand van zaken, evaluatie en vooruitblik».

De eerste voorzitter herinnerde in zijn toespraak aan de evolutie van de rol van het Rekenhof, van de traditionele bevoegdheden van boekhoudkundige en financiële controle waarmee het van bij zijn oprichting werd belast tot de bevoegdheden van de controle op de goede besteding van de overheidsmiddelen waarmee het sinds 1998 is belast.

Hij wees op de fundamentele waarden zoals onafhankelijkheid, kwaliteit van de verspreide informatie en bijdrage tot een verbetering van het overheidsbeheer die de basis vormen van de legitimiteit en geloofwaardigheid van het Rekenhof.

Na een beschrijving van de nieuwe organisatie van de diensten van het Rekenhof, stelde hij de controleprocedures voor, die in overeenstemming zijn met de internationale praktijken en de aanbevelingen van Intosai, en is hij uitvoeriger ingegaan op de regels voor het selecteren van de auditthema's en de keuze van de auditnormen.

De eerste voorzitter gaf commentaar bij de afbakening van de controle van de goede besteding van de overheidsmiddelen en wees er daarbij op dat deze bevoegdheid, om geen afbreuk te doen aan de scheiding der machten, het Rekenhof niet toelaat zich uit te spreken over de opportuniteit van het gevoerde beleid en dat ze a posteriori moet worden uitgeoefend. Hij gaf de grenzen van het optreden van het Rekenhof aan en stipte aan dat wanneer de beleidsvormers een beleid goedkeuren, daarbij zelden vanaf die goedkeuring al de doelstellingen en de evaluatiemaatregelen ervan vastgelegd worden.

Hij wees erop dat het Rekenhof in iets meer dan tien jaar 90 afzonderlijke verslagen heeft gepubliceerd na afloop van zijn onderzoeken over de zuinigheid, de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het federale overheidsbeleid. Hij stelde vast dat de werkzaamheden van het Rekenhof wel goed onthaald worden, maar dat er nog te weinig actieplannen van de ministers aan gekoppeld worden en dat ze te weinig worden

geconcretiseerd via een systematische opvolging in het parlement. Hij wees erop dat de instelling inspanningen moet blijven doen om de leesbaarheid van zijn verslagen te verhogen en om zijn publicaties vlotter toegankelijk te maken voor de media en de burger.

De eerste voorzitter heeft de ontwikkeling van de *single audit* in het vooruitzicht gesteld: de hervorming van de federale administratie bestaat nog steeds hoofdzakelijk op papier en de *single audit* is op dit moment nog helemaal niet gerealiseerd. Hij verklaarde dat het Rekenhof wil samenwerken met andere auditororganen maar dat dit moet kunnen gebeuren in een kader waarin alle waarborgen van onpartijdigheid, objectiviteit en onafhankelijkheid van de uitvoerende macht worden geboden.

Tot besluit van zijn bijdrage wees hij op de aandacht van het Rekenhof voor de door de wetgever gewilde invoering van de nieuwe rijkscomptabiliteit en op de uitdaging die de evolutie van de structuren van de Staat en van de openbare diensten voor de instelling vormt.

5 Gebruik van Fedcom

Fedcom, het informatiseringsproject voor de implementatie van de nieuwe budgettaire en algemene boekhouding bij de federale Staat werd op 1 januari 2010 bij vier nieuwe departementen ingevoerd. De toepassing is nu in negen FOD's en POD's van het algemeen bestuur operationeel.

Het Rekenhof heeft in 2010 deelgenomen aan de werkzaamheden van de gespecialiseerde werkgroep Gebruikers van Fedcom en het werd regelmatig gevraagd advies te verlenen in tal van technische dossiers.

6 Rondetafelconferentie

Op 6 oktober 2009 bracht het Rekenhof verslag uit aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van het Vlaams Parlement over de werkzaamheden van de werkgroep rondetafelconferentie tijdens de periode 2006-2009. De Commissie vroeg het Rekenhof een vervolg te geven aan de rondetafelconferentie om verder te bouwen aan een efficiënte en evenwichtige controleomgeving, die bijdraagt tot een betere en transparantere werking van de Vlaamse overheid.

Het Rekenhof voerde bilaterale gesprekken met verschillende betrokkenen (zowel deelnemers aan de rondetafelconferentie als kabinetten) om de eigen ideeën voor een vervolg van de rondetafelconferentie af te stemmen met hun voorstellen dienaangaande.

In het kader van het concept van *single audit* heeft het Rekenhof in de loop van 2010 met het Instituut van de Bedrijfsrevisoren en de Interne Audit van de Vlaamse Administratie overlegd over de mogelijkheden tot samenwerking bij de rekeningencontrole, binnen de context van de huidige wetgeving op het beroepsgeheim van de bedrijfsrevisoren. Daarbij kwamen thema's aan bod als informatie-uitwisseling over strategie en planning, monitoring en risicoanalyse, rapportering, controlemethodieken, handleidingen en goede praktijken.

Op 26 januari 2011 kon een afsprakennota tussen het Rekenhof, IAVA en IBR over samenwerking rond financiële audit in de Vlaamse Gemeenschap officieel worden ondertekend.

Bij de voorbereiding van het ontwerp van decreet houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (het "Rekendecreet") heeft het kabinet Financiën en Begroting een insteek gevraagd van het Rekenhof over het onderdeel single audit. Daarmee kon het concept single audit, zoals gedefinieerd in het verslag van het Rekenhof over de rondetafelconferentie van controleactoren en gecontroleerden in de Vlaamse Gemeenschap van 22 april 2009¹⁷, worden geïntegreerd in de regelgeving. Dit ontwerp van decreet werd op 8 december 2010 ingediend bij het Vlaams Parlement.

¹⁷ *Parl. St. Vlaams Parlement*, 37-B (2008-2009), Nr. 1.

Bijlagen

Bijlage 1 – Begroting 2010 van het Rekenhof

Ontvangstenbegroting van 2010 (in duizend euro)

Code	Begroting
Lopende ontvangsten	
1 Dotatie	45.428,00
2 Financiële opbrengsten	261,50
3 Eigen ontvangsten	1,20
4 Diverse en toevallige ontvangsten	0,00
Totaal van de lopende ontvangsten	45.690,70
Kapitaalontvangsten	
4 Diverse en toevallige ontvangsten	0,00
Totaal van de kapitaalontvangsten	0,00
Algemeen totaal	45.690,70

Uitgavenbegroting van 2010 (in duizend euro)

Code	Begroting
Lopende uitgaven	
A Leden van het Rekenhof	1.686,70
B Personeel	44.651,70
D Documentatie	225,00
E Gebouwen	2.679,00
G Uitrusting en onderhoud	65,50
H Verbruiksgoederen	153,00
I Post-Telecom	142,50
J Informatica en Bureautica	718,00
L Externe relaties	178,00
M Wagenpark	42,30
N Onvoorzienbare uitgaven	5,00
O Externe medewerkers	40,00
Q Internationale organisaties	15,00
U Specifieke opdrachten	10,00
Totaal van de lopende uitgaven	50.611,70
Kapitaaluitgaven	
EE Gebouwen	462,00
GG Uitrusting en onderhoud	206,00
JJ Informatica en Bureautica	991,00
MM Wagenpark	70,00
Totaal van de kapitaaluitgaven	1.729,00
Algemeen totaal	52.340,70

Bijlage 2 – Rekening 2009 van het Rekenhof

Ontvangstenrekening van 2009 (in duizend euro)

Code		Aangepaste Ramingen	Gerealiseerde Ontvangsten
Lopende ontvangsten			
1	Dotatie	45.732,00	45.732,00
2	Financiële opbrengsten	297,00	200,27
3	Eigen ontvangsten	1,20	0,96
4	Diverse en toevallige ontvangsten	790,00	832,36
Totaal van de lopende ontvangsten		46.820,20	46.765,59
Kapitaalontvangsten			
4	Diverse en toevallige ontvangsten	0,00	19,70
Totaal van de kapitaalontvangsten		0,00	19,70
Algemeen totaal		46.820,20	46.785,29

Uitgavenrekening van 2009 (in duizend euro)

Code		Aangepaste Begroting	Aangerekende Uitgaven
Lopende uitgaven			
A	Leden van het Rekenhof	1.688,60	1.615,48
B	Personeel	45.132,20	41.253,90
D	Documentatie	225,00	182,98
E	Gebouwen	2.749,30	2.325,64
G	Uitrusting en onderhoud	90,50	26,71
H	Verbruiksgoederen	153,00	73,19
I	Post-Telecom	162,00	87,60
J	Informatica en Bureautica	650,00	389,73
L	Externe relaties	150,60	122,99
M	Wagenpark	42,30	22,76
N	Onvoorzienbare uitgaven	5,00	0,00
O	Externe medewerkers	60,00	17,20
Q	Internationale organisaties	30,00	9,71
U	Specifieke opdrachten	10,00	0,00
Totaal van de lopende uitgaven		51.148,50	46.127,89
Kapitaaluitgaven			
EE	Gebouwen	560,00	74,61
GG	Uitrusting en onderhoud	221,00	86,43
JJ	Informatica en Bureautica	1.161,70	742,68
MM	Wagenpark	70,00	0,00
Totaal van de kapitaaluitgaven		2.012,70	903,72
Algemeen totaal		53.161,20	47.031,61

Bijlage 3 – Opdracht als rekeningcommissaris van de leden van het Rekenhof

Overheidsbedrijf	Lid (Leden) van het Rekenhof	Wettelijke Basis
Agentschap voor Buitenlandse Handel (ABH)	Jan Debucquoy	Wet van 18.12.2002, bijlage II, art. 13 (samenwerkingsakkoord van 24.05.2002)
APETRA	Jan Debucquoy	Wet van 26.01.2006, art. 37
ASTRID	Franz Wascotte	Wet van 08.06.1992 (8), art. 18
Belgacom	Romain Lesage Pierre Rion	Wet van 21.03.1991, art. 25
Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (BIO)	Jozef Beckers	Wet van 03.11.2001, art. 5bis
Belgische Radio en Televisie van de Franse Gemeenschap (RTBF)	Franz Wascotte	Decreten van 14.07.1997 en 09.01.2003
Belgische Technische Coöperatie (BTC)	Jozef Beckers Didier Claisse	Wet van 21.12.1998, art. 29
Belgocontrol	Philippe Roland Romain Lesage	Wet van 21.03.1991, art. 25
De Post	Philippe Roland Jozef Beckers	Wet van 21.03.1991, art. 25
Office de la naissance et de l'enfance (ONE) – Communauté française	Didier Claisse	Decreet van 09.01.2003
«Fonds Écureuil» van de Franse Gemeenschap	Pierre Rion	Decreten van 20.06.2002 en 09.01.2003
Institut de la formation en cours de carrière (IFC) – Communauté française	Didier Claisse	Decreet van 09.01.2003
Nationale Loterij	Jan Debucquoy	Wetten van 22.07.1991 en 19.04.2002, art. 20
Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS) – Holding	Ignace Desomer Michel de Fays	Wet van 21.03.1991, art. 25
INFRABEL en NMBS	Michel de Fays Rudi Moens	Wet van 21.03.1991, art. 25
Société publique de gestion de l'eau (SPGE) + Protectis (filiale de la SPGE) – Région wallonne	Alain Bolly	Gecoördineerde Waterwetboek van 03.03.2005, art. D331
Entreprise publique des technologies nouvelles de l'information et de la communication de la Communauté française (ETNIC)	Didier Claisse	Decreet van 09.01.2003
Paleis voor Schone Kunsten	Franz Wascotte Rudi Moens	Wet van 07.05.1999, art. 15
Fonds du logement des familles nombreuses de Wallonie (FLW)	Alain Bolly	Waalse Huisvestingscode van 29.10.1998, art. 185bis
Société wallonne de financement complémentaire des infrastructures (SOFICO)	Michel de Fays	Decreet van 10.03.1994, art. 10
Société wallonne du crédit social (SWCS)	Alain Bolly	Waalse Huisvestingscode van 29.10.1998, art. 175/15
Société wallonne des eaux (SWDE)	Pierre Rion	Gecoördineerde Waterwetboek van 03.03.2005, art. D379
Société wallonne du logement (SWL)	Alain Bolly	Waalse Huisvestingscode van 29.10.1998, art. 116

Bijlage 4 – Individueel inzage- en informatierecht

Leden van het federale Parlement

Kamer van Volksvertegenwoordigers

07.01.2010	Peter Luyckx	Naleving door de Congolese regering van een kaderakkoord voor de jaren 2010-2014
03.12.2010	Georges Gilkinet	De overdracht van een bedrag van 115 miljoen euro van het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring (COIV) naar de Deposito- en Consignatiekas, en vervolgens naar de Schatkist; De contractuele relaties van de Regie der Gebouwen met de verhuurders van de gebouwen, waarin de diensten van de Staat zijn gehuisvest.
22.12.2010	Minneke De Ridder	Subsidies van de Nationale Loterij in het kader van sport en cultuur

Leden van het Vlaamse Parlement

08.03.2010	Carl Decaluwé	Kosten van restylingoperatie van de radiozender Donna naar MNM
07.07.2010	Jos De Meyer	Gunningsprocedure voor de aanstelling van communicatiebureaus
09.07.2010	Johan Verstreken	Samenwerking tussen VRT en SABAM
09.07.2010	Johan Verstreken	Onderzoek (naar muziekbeleving) van Partcours voor VRT

Bijlage 5 – Publicaties

Federale Staat

Jaarlijkse boeken

- 165^e Boek van het Rekenhof, bijvoegsel 1 – januari 2010
- 164^e Boek van het Rekenhof, bijvoegsel 3 – juli 2010
- 165^e Boek van het Rekenhof, bijvoegsel 2 – augustus 2010
- Boek 2010 over de Sociale Zekerheid – Globale beheren en openbare instellingen van de sociale zekerheid – oktober 2010
- 167^e Boek van het Rekenhof, volumes I (commentaar) en II (tabellen) – december 2010

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd onder de vorm van een artikel in het Boek van het Rekenhof

- Toegang tot het rijksregister in het kader van Fedcom door de federale overheidsdiensten
- Integratie in Fedcom van de personeelsuitgaven beheerd door de Centrale Dienst der Vaste Uitgaven (CDVU)
- Financiering van de overheidspensioenen – responsabiliseringsbijdrage
- Tweede evaluatie van de inwerkingtreding van het project Fedcom bij sommige departementen van het algemeen bestuur
- Beheer van de niet-fiscale ontvangsten door de rekenplichtigen van de FOD's en POD's
- Fonds Belgische Rode Kruis
- Overheidspensioenen – Inaanmerkingneming van diensten die werden gepresteerd vóór de vaste benoeming ("tijdelijke diensten")
- Notionele intrest – resultaten van de controles door de administratie opgestart in 2009
- Gebruik van orderekeningen in Fedcom
- Overdracht aan de Staat van 115 miljoen euro tegoeden in beslag genomen in het kader van strafrechtelijke procedures
- Overheidspensioenen
- Impact van de wet van 22 mei 2003 op de rekenplichtige beheren
- Centrale gegevensbank van schuldeisers van de Staat in Fedcom
- Aanrekening van uitgaven voor samenwerking met de vzw Smals en voor bezetting van kantoorruimtes
- Sale & Rent back-verrichtingen door de Regie der gebouwen
- Federaal openbaar ambt
- Voorbereiding op de boekhoudkundige verplichtingen van de wet van 22 mei 2003 door de diensten die niet tot het algemeen bestuur behoren
- Impact van de financiële crisis en de steunmaatregelen: follow-up

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd in de vorm van een artikel in het Boek 2010 over de sociale zekerheid

- Overlegging van de rekeningen van de openbare instellingen van sociale zekerheid (OISZ)
- Effecten- en thesauriebeheer van de openbare instellingen van sociale zekerheid (OISZ)
- Uitgaven voor informatica aan de vzw Smals – Boekhoudkundige verwerking en opvolging door de openbare instellingen van sociale zekerheid (OISZ)
- Rijksdienst voor Pensioenen (RVP) – Verdeling van de werkingskosten
- Rijksdienst voor Pensioenen (RVP) – Financiering van werkingsuitgaven van CIMIRe vzw en SIGeDIS vzw
- Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie (RJV) – Reserves aangewend voor vakantiewoningen en waardering van de vaste activa
- Fonds voor Arbeidsongevallen (FAO) – Analyse van de openstaande vorderingen
- Pensioenreserves in het stelsel van de provinciale en plaatselijke besturen
- Invoering van een interne-auditfunctie binnen de openbare instellingen van sociale zekerheid (OISZ)
- Plan voor de strijd tegen de sociale fraude : toepassing door het Rijsinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) op het vlak van de uitkeringen
- Tijdelijke crisismaatregelen – Uitvoering door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA)
- Rijsinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV): toepassing van de groeionorm voor de geneeskundige verzorging
- Hulpkas voor werkloosheidsuitkeringen (HVW): personeelsbeheer
- Gelijkgestelde dagen wegens economische werkloosheid – Behandeling in het stelsel van de jaarlijkse vakantie voor arbeiders

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd in de vorm van een afzonderlijk verslag

- Wetenschappelijke ondersteuning van het federale gezondheidsbeleid – januari 2010
- Bevordering van de werkgelegenheid in de openbare non-profitsector – Financiering en beheer van de sociale Maribel – februari 2010
- Organisatie en werking van de Bijzondere Belastinginspectie (BBI) – april 2010
- Leefbaarheid en perspectieven van de overzeese sociale zekerheid – opvolgingsaudit – april 2010
- Financiële transfers in de tak arbeidsongevallen van de sociale zekerheid – april 2010
- Cumulatie van pensioenen in de openbare sector met een beroeps- of vervangingsinkomen – april 2010
- Nieuwe gerechtsgebouwen van Antwerpen en Gent – Bouw- en investeringskost – juni 2010
- Regie der Gebouwen – Personeelsbeheer – augustus 2010 (enkel online ter beschikking)
- Spoorwegveiligheid – Bijdrage van het Rekenhof aan het parlementair onderzoek van de voorwaarden van de spoorwegveiligheid – augustus 2010
- Penitentiaire inrichtingen – aanwerving en bezoldiging van het personeel – september 2010
- Leren van buitenlandse militaire operaties – november 2010
- Impact van de financiële crisis en de genomen steunmaatregelen op het beheer van de staats-schuld en de evolutie van de staatsfinanciën: follow-up – december 2010
- Tijdige behandeling van tegemoetkomingen aan personen met een handicap – december 2010

Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse provincies*Jaarlijkse boeken*

- Rekeningenboek over 2008 – juni 2010
- Rekeningenboek over 2009 – december 2010

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd in de vorm van een artikel in het Rekeningenboek

Rekeningenboek over 2008

- Vlaams Fiscaal Platform (VFP): inning van leegstandsheffing bedrijfsruimten
- Jaarverslagen van de Vlaamse openbare rechtspersonen
- Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD): coördinatie met entiteiten voor de dossierafhandeling
- Defiscalisering van het wetenschappelijk onderzoek in het Universitair Ziekenhuis (UZ) Gent
- Controle van het voorraadbeheer van geneesmiddelen bij Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum (OPZC) Geel, Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum (OPZC) Rekem en Universitair Ziekenhuis (UZ) Gent
- Vlaams Zorgfonds: thesaurie- en vermogensbeheer
- Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie: Line Extensions
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB): aanwending tewerkstellingspremies 50+
- Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector (FIVA): aanrekening op de vastleggingsmachtigingen
- Afdeling Operationeel Waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM): boekhoudkundige verwerking van aankoopfacturen
- Fonds Stationsomgevingen: oneigenlijk gebruik van het intern verzelfstandigd agentschap
- Toepassing door de Vrije Universiteit Brussel (VUB) van de wetgeving op de overheidsopdrachten
- Vlaamse universiteiten en BTW

Rekeningenboek over 2009

- ESR-vorderingensaldo 2009 van de Vlaamse Gemeenschap
- Interventies van de Vlaamse overheid met betrekking tot de financiële crisis
- Hermesfonds: overdrachten van het Vlaams Agentschap Ondernemen
- Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT): tekort aan betaalkredieten
- Fonds Jongerenwelzijn: inning van kinderbijslag
- Kind en Gezin: inkomensgerelateerde kinderopvang
- DAB Loodswezen: verwerking van openstaande facturen
- Financiële transparantie van de nv LijnCom
- Waterwegen en Zeekanaal nv: eigen ontvangsten uit concessies
- Tunnel Liefkenshoek nv: interne controle
- Toepassing van de nieuwe boekhoudregelgeving bij de Vlaamse universiteiten

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd in de vorm van een afzonderlijk verslag

- Omkadering in het gewoon voltijds secundair onderwijs – januari 2010
- De rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Agentschap Wegen en Verkeer – mei 2010
- De rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen – mei 2010
- De rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Agentschap voor Binnenlands Bestuur – mei 2010
- De rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap – juni 2010
- De rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie – juni 2010
- De rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Agentschap voor Onderwijsdiensten – juni 2010
- Pedagogische en administratieve ondersteuning van basisscholen en secundaire scholen – juni 2010
- Subsidiëring van de landinrichting – september 2010
- Organisatie en beheer van de middelen van het Europees Sociaal Fonds in Vlaanderen – september 2010
- Subsidiestromen Toerisme – september 2010
- Economisch toezicht van de Vlaamse Milieumaatschappij op de financiering van de waterzuivering – november 2010
- Controle op de uitvoering van het cultureel-erfgoedbeleid – november 2010
- Cel Gelijke kansen in Vlaanderen. Een onderzoek van de subsidiestromen – december 2010

Activiteitenverslag

- Activiteitenverslag van het Rekenhof over 2009 – mei 2010

Andere verslagen

- Dertiende voortgangsrapportage van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel inzake het Masterplan Antwerpen – januari 2010
- Controle van de rekeningen 2004-2005 van de Participatiemaatschappij Vlaanderen nv – april 2010
- Controle van de rekeningen 2004-2005 van de Vlaamse Participatiemaatschappij nv (VPM) – april 2010
- Controle van de rekeningen 2004-2005 van de Limburgse Reconversie Maatschappij nv, HWP nv en Limburgse Strategische Ontwikkelingsmaatschappij nv – april 2010
- Veertiende voortgangsrapportage van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel inzake het Masterplan Antwerpen – april 2010
- Vijftiende voortgangsrapportage van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel inzake het Masterplan Antwerpen – juni 2010
- Rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding (VMH) – juni 2010
- Controle van de rekeningen 2006-2007 van Waarborgbeheer nv – december 2010
- Controle van de rekeningen 2006-2007 van Textiel Vlaanderen nv – december 2010
- Controle van de rekeningen 2006-2007 van de Participatiemaatschappij Vlaanderen nv – december 2010
- Controle van de rekeningen 2006-2007 van Gimvindus nv – december 2010

Duitstalige Gemeenschap*Jaarlijkse boeken*

- Dem Parlament der Deutschsprachigen Gemeinschaft vorgelegter 22. Bericht des Rechnungshofes – oktober 2010

Franse Gemeenschap*Jaarlijkse boeken*

- 22e Cahier d'observations adressé au Parlement de la Communauté française – december 2010

Voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting

- Préfiguration des résultats de l'exécution du budget de la Communauté française pour l'année 2009 – mei 2010

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd in de vorm van een artikel in het Boek van het Rekenhof

- Contrôle des dépenses des cabinets ministériels et de leurs services d'appui
- Examen des conditions d'octroi des prêts d'études et des droits restant à recouvrer
- La rémunération du personnel de l'enseignement secondaire artistique à horaire réduit subventionné par la Communauté française
- Le subventionnement des centres culturels non soumis au décret du 28 juillet 1992
- Le subventionnement des services d'aide en milieu ouvert

Waals Gewest en Waalse provincies

Jaarlijkse boeken

- 22e Cahier d'observations adressé au Parlement wallon – december 2010

Voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting

- Préfiguration des résultats de l'exécution du budget de la Région wallonne pour l'année 2009 – mei 2010

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd in de vorm van een artikel in het Boek van het Rekenhof

- Contrôle des dépenses des cabinets ministériels et de leurs services d'appui
- Contrôle de légalité et de régularité de certaines allocations budgétaires du programme 01 – *Nature, forêts, chasse, pêche* de la division organique 13 – *Ressources naturelles et environnement* du budget de la Région wallonne pour l'année 2008
- Contrôle de légalité et de régularité de certaines allocations budgétaires du programme 02 – *Aménagement du territoire et urbanisme* de la division organique 16 – *Aménagement du territoire, logement, patrimoine et énergie* du budget de la Région wallonne pour l'année 2009
- La situation administrative et pécuniaire des membres du personnel non enseignant des provinces wallonnes
- Les marchés publics de nettoyage, d'entretien et de sécurité du Service public de Wallonie
- Les polices d'assurances contractées par le Service public de Wallonie

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd in de vorm van een afzonderlijk verslag

- Utilisation rationnelle de l'énergie dans les bâtiments – Gestion des aides financées par le Fonds énergie – januari 2010
- La stratégie et le rôle d'exemple de la Région wallonne en matière de développement durable – Etat des lieux – november 2010

Andere verslagen

- Province du Brabant wallon – Contrôle des aides accordées par le fonds social du personnel – maart 2010

Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd in de vorm van een afzonderlijk verslag

- De financiering van de ziekenhuisinfrastructuur – november 2010.

Franse Gemeenschapscommissie

Voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting

- Préfiguration des résultats de l'exécution du budget de la Commission communautaire française pour l'année 2009 – mei 2010

Andere verslagen

- Contrôle des comptes 2003 à 2007 du centre de réadaptation fonctionnelle l'Étoile polaire – maart 2010
- Contrôle des comptes des années 2005, 2006 et 2007 – Service bruxellois francophone des personnes handicapées – maart 2010
- Contrôle des comptes 2006 et 2007 du Service formation PME – maart 2010

Rekenhof
Regentschapsstraat 2
B – 1000 BRUSSEL

Telefoon: + 32 2 551 81 11
Fax: + 32 2 551 86 22
E-mail: cckrekN@cckrek.be

Il existe aussi une version française de ce rapport.
U kunt dit jaarverslag in de taal van uw keuze raadplegen of
downloaden op de internetsite www.rekenhof.be.

Druk: N.V. Peeters S.A.
Wettelijk depot: D/2011/1128/14